

DEM ALMANAK

*SAĞIRLAR, İŞİTME ENGELLİLER VE
İŞARET DİLİ HAKKINDAKİ HABERLERLE
BİR YILA BAKIŞ*

1
2
0
2

Rehber

ÇAĞRI MERKEZLERİ

Toyota	11
Limak	29
Sedaş	53
Alo 183	59
Alo 170	73
Mersin Belediyesi Çağrı Merkezi	78
Engelsiz Çağrı Merkezi	100

FARKINDALIK

MediaCat Dergisi	9
Apple Hearing Study Verileri	28
Erişilebilirlik Ödülleri	34
TopSign	54
Engelli Vatandaşlara Sunulan	
Bankacılık Hizmetleri İstatistikleri 2021	84
İklim Mücadelesinde İyiye İşaret	90
Fox TV	94
Apple Erişilebilirlik	128
Son 20 Yılda Türkiye’de Engelliler	133

FİLMLER

The Ultimate Playlist of Noise	10
Sound of Metal	40
CODA	83

İLHAM VERENLER

Tütem Banguoğlu	8
Sibel Şengün	17
Çağla Nur Uzundurukan	20
Yasin Süzen	25
Sara Barackzay	30
Paul Raci	41
Hazal Aktaş	60
Engelsiz Gezgini	112

KAMUDAN GELİŞMELER

Şişli Belediyesi Kadın Danışma Merkezi	31
İnsan Hakları Eylem Planı	42
YÖK Engelsiz Üniversite Ödülleri	52
Engelsiz İzmir Kongresi	58
MEB TİD Eğitim Portalı	96
Medikal Cihaz ve Protez Zamları	125
İzmir Belediye	129
İkinci Kulak Cihaz Alımı	132
SGK Emsal Karar	135

MEKANDA ERİŞİLEBİLİRLİK

Pingoın Eskişehir’de	67
----------------------	----

Sessiz Direksiyon	76
Sessiz Kafe	93
To Gather Kafe	109
Siverek’te İşitme Engelliler Okulu	118
Sessiz Harita	134

PROJELER

Turizmde Mesleki İşaret Dili Projesi	23
İşitme Engelli ve Sağır Çocuklar için Türk İşaret Dilinde Hikayeler	24
Ellerimde Güç Var	43
Engelsiz Gelişim Platformu Projesi	56
Engelli Kadınların Üreme ve Cinsel Sağlığa Erişimini İzleme Projesi	64
Engelsiz İletişim Projesi:	
İki Elin Enerjisi Güzel	74
Sağır Çocuklar için İki Dilli	
Okuma Gelişimi Uygulamaları	75
İşitme Engelli Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Projesi	95
Yapay Kulak Zarı	98
3 Boyutlu İşaret Dili Avatarı Projesi	99
TÜBİTAK Otonom Odyometre	105
Sağır Kadın Kamp	115

Engelli Mülteci Danışmanlık,
Eğitim ve Farkındalık Projesi **120**

SANATA ERİŞİLEBİLİRLİK

Erişilebilir Sinema **45**
Duvarları Olmayan Müze **57**
Dün Bugün İstanbul **89**
Engelsiz Filmler Festivali **104**
Eternals Filmi Özel Gösterim **117**

SOSYAL MEDYA & İNTERNETTE ERİŞİLEBİLİRLİK

Tükoder **12**
TÖMER **19**
Corendon Sport Talks **21**
Hisapp **46**
Engelsiz PTT AVM **55**
BM Çocuk Hakları **66**
Etkiniz AB Programı **72**
İşaret Dili ile Kriptopara **82**
Microsoft Teams **85**
Niloya **97**

Engelsiz Çeviri **101**
Engelsiz Kariyer **106**
1+1 Pandemi **107**
Tüsoder **108**
Engelsiz İlk Yardım **113**
Engelsiz İçişleri **126**
TAP Vakfı Kadın Sağlığı
Eğitim Modülleri **127**
UN Women Engelli Kadın Hakları **130**
Engelsiz Teknoloji **136**

SPOR

Eskişehir Kız Hentbol Takımı **91**
İşitme Engelli Milli Sporcuların
Madalya Başarıları **124**
İşitme Engelliler Spor
Federasyonu Başkanlık Seçimi **131**

TV'DE ERİŞİLEBİLİRLİK

TRT Çocuk **16**
Turkcell TV+ **22**
Samsung TV **32**

Haberin Olsun **35**
BeIN Sports **88**
Sessizce Programı **92**
Maya De Wit **114**

YAYINLAR

Özel Gereksinimli Çocukların
Aileleri için Rehber Kitapçık Seti **18**
İHD 2020 Yılı Kadın Raporu **33**
Covid-19 Pandemi Sürecinde Engelli
Kadınların İnsan Hakları İzleme Raporu **36**
Engellilerin Yasal Hakları Rehberi **44**
Bana Bir İşaret Göster **50**
Özel Eğitim Çocuk Dergisi **51**
Engelli Seyahat Kılavuzu **65**
Mevzuattan Uygulamaya Engelli
Hakları İzleme Raporu **68**
Okul Öncesi Uyarlanmış Etkinlikler Seti **77**
Adil'in Renkli Kuşları **116**
Bi Dünya İşaret Dili Sözlüğü **119**

Ocak

Tütem Banguoğlu

Tütem Banguoğlu, eski tenisçi bir babanın doğuştan işitme engelli tenisçi kızı.

2012'de İşitme Engelliler Türkiye Tenis Şampiyonası'nda final oynadı, 2016'da şampiyon oldu. 2017'de Samsun'da düzenlenen Olimpiyatlarda çift kadınlarda üçüncü oldu. 2019'da da 2021'de de İşitme Engelliler Türkiye Tenis Şampiyonası'nda birinci oldu.

Şimdi ise hedefi; sesini korona sebebi ile 2022'ye ertelenen ve Brezilya'da düzenlenecek Sağır Olimpiyat Oyunları'nda duyurmak; teklerde ve çiftlerde şampiyon olmak.

Hayalinin her zaman tenisçi olmak olduğunu söyleyen 35 yaşındaki tenisçi, antrenmanlarına devam ediyor. Bu yıl malzeme alımında bir sponsor ile anlaşılan sporcunun, özellikle yurt dışındaki turnuvalara katılmak için daha çok sponsora ihtiyacı var.

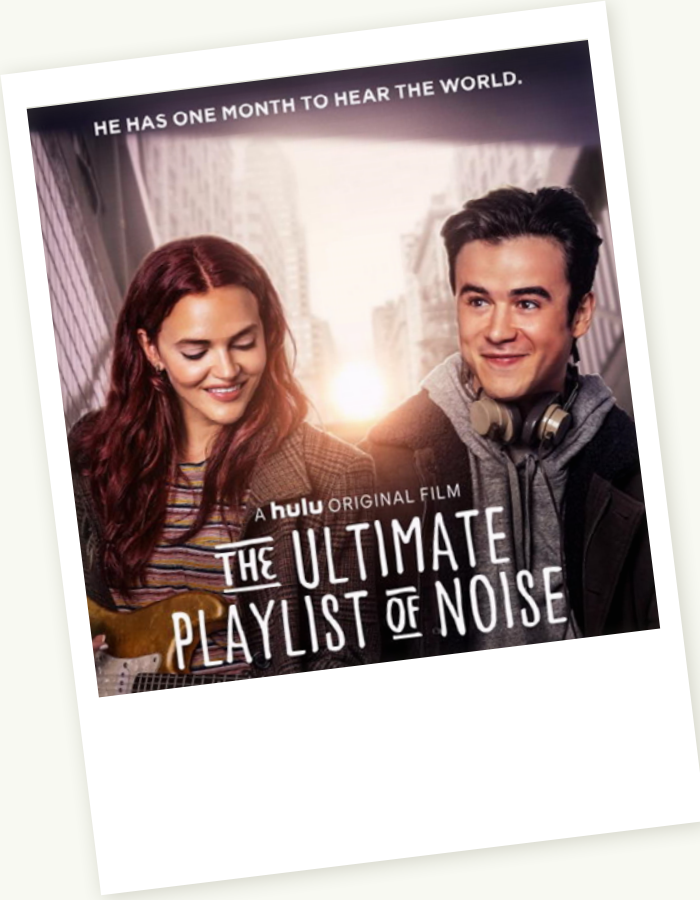

MediaCat yılın en iyi 10 manşetini seçti

MediaCat dergisi 2007 yılından bu yana yılın manşetlerini seçiyor. 2021 yılının başında da 15. kez yılın manşetlerini açıkladı. 2020 yılının en iyi 10 manşeti arasında Posta Gazetesi'nin 2 Mayıs'taki "Nefes Kesen Fotoğraf" manşeti de var.

Korona Virüsün yol açtığı solunum sıkıntılarını görmek bazıları için önlemleri ciddiye almak adına önemli bir motivasyondur. Burada "Nefes Kesen Fotoğraf" manşeti ile yoğun bakım ünitesindeki işitme engelli hastasına "nefes al" yazan bir kağıt gösteren hemşire fotoğrafı verildi. Posta Gazetesi herkesi önlemlere uymaya böyle davet etti.

“The Ultimate Playlist of Noise” seyirci ile buluştu

Marcus, müziği ve her türlü sesi çok seven bir lise öğrencisidir. Bir gün beyinde bir tümör olduğunu, ameliyat olması gerektiğini ve ameliyat sonrasında işitmesini kaybedeceğini öğrenir.

Bunun üzerine Amerika’yı baştan başa gezmeye, gezerken sesleri kaydetmeye, bir çalma listesi oluşturmaya karar verir ve yola çıkar.

Siz de Marcus’un bu yolculuğuna eşlik etmek isterseniz, “The Ultimate Playlist of Noise” filmini izleyebilirsiniz.

Toyota İşaret Diliyle Görüntülü Çağrı Merkezi Hizmeti Vermeye Başlıyor

Toyota Türkiye’de ve dünyada uzun yıllardır hizmet veren bir otomotiv markasıdır.

İşitme engelli ve sağır bireyler için kapsamlı bir müşteri temsilcisi hizmeti vermek isteyen Toyota “Engelsiz İletişim” dönemini başlattı. İlk olarak, görüntülü çağrı merkezinde çalışmak için işitme engelli bir bireyi işe alarak engelli bireyler için istihdam da sağladı. Sonra, 2021 Ocak ayında firma Türk İşaret dili ile görüntülü çağrı merkezi hizmeti vermeye başladı.

Bu hizmetten faydalanmak için Toyota’nın internet sitesinde sağ üstte yer alan “Toyota Türkiye” butonuna tıklayın ve

“Engelsiz Müşteri İletişim Hattı” yazısını seçin. Açılan sayfada küçük bir form var, bu formu doldurmanız lazım. Formda isim, soyisim, cinsiyet, cep telefonu ve email adresi soruluyor. Sonrasında, formda yazdığınız iletişim adresleri üzerinden Toyota müşteri temsilcisi size dönecek. Çağrı merkezi hafta içi 5 gün 09:00 ile 18:00 saatleri arasında hizmet veriyor.

Bu sayede iletişimde Türk işaret dilini kullanmayı tercih eden işitme engelli ve sağır bireyler tüm Toyota modelleri hakkında bilgi alabilecek ve sorunlarını çözmek için görüntülü çağrı merkezini kullanabilecek.

ÇAĞRI MERKEZLERİ

11

Tüketici hakları işaret dili ile anlatıldı

Tüketiciyi Koruma Derneği (TüköDer), Türkiye Beyazay Derneğinin İzmir Şubeleri ile birlikte tüketici haklarının bağımsız öğrenilebilmesini sağlamak amacıyla AB Sivil Düşün Programı desteğiyle bir proje gerçekleştirdi.

Tüketiciyi Koruma Derneği'nin ilköğretim seviyesinde öğrenim gören öğrencilere yönelik hazırladığı, 2020 yılı başında basımı yapılan ve internet sitesinde yayımlanan çocuk hikaye kitaplarını işitme engelli ve sağır çocuklar için işaret diline çevirdi.

Şubat

TRT Çocuk çizgi dizilerine alt yazı eklendi

TRT Çocuk işitme engelli çocuklara da ulaşmak amacıyla sevilen bazı çizgi dizilerine alt yazı eklemeye başladı. "Elif ve Arkadaşları, Aslan, Rafadan Tayfa" gibi çizgi diziler alt yazı ile yayımlanmaya başladı. Erişilebilir içerik sayısının artırılması hedefleniyor.

İzleyicilerin alt yazıyı görebilmesi için kumandalarının üzerindeki alt yazı tuşuna basmaları gerekiyor.

Sibel Şengün "Hadi İşaret!" diyor

Sibel Şengün, 24 yaşında işitme engelli bir tasarımcı. Kardeşi de kendisi gibi işitme engelli, annesi ve babası ise sağır.

Sibel, tasarımcı olmanın yanında Hadi İşaret! (@hadisaret) isimli Instagram hesabının kurucusu. Bu hesapta sağır ve işitme engelli bireyler için Türkçe kelimelerin doğru kullanımını, eş anlamlılarını, örnek cümlelerde ve farklı ifadelerde nasıl yer aldıklarını anlatıyor.

Bunu deneyimle de bildiği işitme engelli ve sağır bireylerin kelimelere erişiminin kısıtlı olması sebebiyle yapıyor.

Sibel aynı zamanda, 2021 yılında Google Türkiye ve MediaCat işbirliğiyle gerçekleştirilen #SheMakes projesindeki 15 kadından biri oldu. Bu projenin amacı Türkiye'deki yaratıcı ve yenilikçi çalışmalar yapan genç kadınların hikâyelerini duyurmak ve gelişimlerine katkı sağlamak.

İLHAM VERENLER

Video

Ses

Özel gereksinimli çocukların aileleri için rehber kitapçık seti hazırlandı

Milli Eğitim Bakanlığı UNICEF'in finansal desteği ile özel gereksinimli çocukların ailelerine yol göstermesi amacıyla bir rehber kitapçık serisi hazırladı. Bu rehber kitapçık serisinde işitme yetersizliği olan bireylerin aileleri için de bir kitapçık bulunuyor. Bilimsel veriler ışığında hazırlanan ve temel düzeyde bilgilerin yer aldığı kitapçık ile velilerin yaşadıkları durumun özelliklerini anlamaları ve çocuklarına bilinçli bir şekilde destek vermeleri hedefleniyor. Projenin okul ve aile arasındaki işbirliğinin nasıl olması gerektiğine ışık tutması bekleniyor.

Özel gereksinimli çocukların aileleri için hazırlanan rehber kitapçık setine MEB'in internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

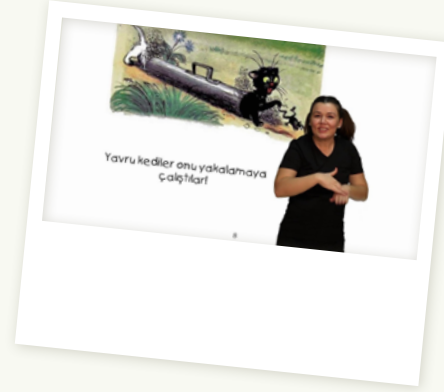

TÖMER ile iki dilli video-kitaplar TİD ile de yayımlandı

Youtube Rise Ebooks kanalında ana dili işaret dili olan çocuklar için iki dilli video kitaplar yayımlanıyor.

Farklı birçok dilde yayımlanan video kitaplara Türkçe ve Türk İşaret Dili de eklendi.

Türk İşaret Dili ve Sağır Çalışmaları Anabilim Dalı ile Türkçe ve Yabancı Dil Uygulama ve Araştırma Merkezi'nden (TÖMER) Dr. Bahtiyar Makaroğlu ve Mesut Öztürk'ün denetim ve gözetiminde Yasemin Güçlütürk tarafından Türkçeye ve Sinan Bilgiç tarafından Türk İşaret Diline çevrildi.

Çağla Nur Uzundurukan

2013 yılında Basketbol Performans Kupası'nda sayı kraliçesi oldu. 2016 yılında İşitme Engelliler Türkiye Şampiyonası'nda en iyi beşe girdi. 2017 yılında U20 Avrupa şampiyonluğunu kazanırken en iyi beşe girmeye hak kazandı.

2018 yılında İşitme Engelliler Türkiye Şampiyonası'nda sayı kraliçesi oldu. 2018 yılında U21 Dünya Şampiyonası'nda en iyi beş ödülünü kazandı. 2019 yılında ise İşitme Engelliler Dünya Basketbol Şampiyonası'nı dördüncü sırada tamamlayan milli takımın bir parçası oldu.

21 yaşında olan Çağla, 2020-2021 sezonu için Türkiye Kadınlar 1. Ligi'nde mücadele eden İzmit Belediye Spor'a transfer oldu. Ancak fazla süre alamadığı için sezon ortasında takımından ayrılma kararı aldı. 2021-2022 sezonu içinse basketbola adım attığı İstanbul Üniversitesi ile anlaştı.

Çağla, bir rol model olmaya devam ediyor. Adidas'ın yürüttüğü "Impossible is Nothing" kampanyasının yüzlerinden biri ve farklı sosyal sorumluluk projelerinde görev alıyor. Aynı zamanda işitme kaybının olmasının sporcu olmasına engel olmadığını her fırsatta vurguluyor. Spor camiasında ön yargıların önüne geçmek ve "fırsat eşitliğinin" tam anlamıyla olması için çalışıyor.

Limak Enerji İşaret Dili Görüşme Hattı ile Hizmet Vermeye Başladı

Limak Enerji Bursa, Balıkesir, Çanakkale, ve Yalova'da hizmet veren bir elektrik dağıtım şirketi. 3 milyon kişiye hizmet veriyor.

2021 yılının başında Limak işitme engelli ve sağır müşterilerini düşünerek "İşaret Dili Görüşme Hattı" projesini hayata geçirdi.

Proje ile firma işitme engelli ve sağır bireylerin yaşamlarını kolaylaştırmayı ve sosyal yaşamlarında işlerini tek başlarına yerine getirmelerini sağlamayı amaçlıyor.

Limak aynı zamanda bu projesi ile enerji dağıtım sektöründe görüntülü çağrı merkezi hizmeti sağlayan ilk şirket oldu.

Görüntülü görüşme ihtiyacı olan işitme engelli

ve sağır bireyler 0555 064 6646 numaralı hattı arayabilir, Türk İşaret Dili tercümanı ile görüntülü konuşarak abonelik, fatura ödeme işlemleri, engelli indirimi, elektrik kesintisi hakkında bilgi alma gibi hizmetlere ulaşabilir.

Sara Barackzay

Sara Barackzay, Türkiye’de eğitim almış Afganistan’ın ilk profesyonel animasyon sanatçısı.

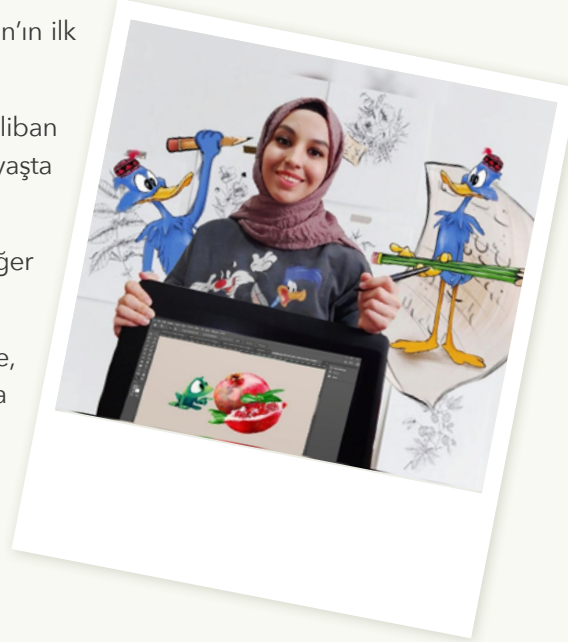
4 yaşında çizmeye başlayan Sara, Afganistan’ın Taliban kontrolündeki bölgesinde doğmuş, çocuk yaşta işitmesini kaybetmiş.

8 yaşında işitme cihazı kullanmaya başlamış ve diğer kızlar ile okula gitmeye başlamış.

15 yaşında okuldan mezun olduktan sonra ise, Türkiye’ye burslu olarak üniversite okumaya gelmiş. Şirinler izleyerek Türkçe’yi öğrenmiş.

Mezun olduktan sonra ülkesine dönen sanatçı, şimdi kızlara animasyon öğretiyor, kendi çizgi film serisi üzerinde çalışıyor, çocuk kitapları için çizimler yapıyor ve kıyafet tasarlıyor.

En büyük hayallerinden biri ise ülkesinde üniversite açmak ancak öncelikli olarak ise ülkesinde sürekli barış ortamını sağlanması.

Şişli Belediyesi Kadın Danışma Merkezi işaret dili ile hizmet veriyor

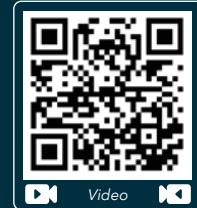
Şişli Belediyesi Kadın Danışma Merkezi'nde sağır ve işitme engelli kadınlar için işaret dili ile de hizmet var.

Şişli Kadın Danışma Merkezi, Hollanda Krallığı İstanbul Başkonsolosluğu İnsan Hakları Fonu programıyla yürütülen "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadelede Kapsayıcılık" başlıklı proje kapsamında 2020 yılının sonlarında hizmete açıldı.

Merkeze şiddete maruz kalan kadınlar varsa çocukları ile birlikte başvurabiliyor. Hem kendileri hem de çocukları psikolojik, hukuki ve sosyal desteğe ulaşabiliyorlar. Eğer merkez destek veremiyorsa ilgili yerlere

yönlendiriliyorlar. Ayrıca, cinsel istismara maruz kalan çocuklar için de destek veriliyor. Merkezin hedefi sadece hizmet vermek değil. Hedefleri arasında şiddet ile ilgili farkındalığı arttırmak ve şiddetle mücadele mekanizmalarını yaygınlaştırmak da var.

Tüm kadınlar merkeze başvurabiliyor. Yaş, cinsel kimliği, cinsel yönelimi, etnik kökeni, medeni hali, engellilik durumu, mültecilik ya da göçmenlik durumu, maruz kaldıkları şiddet türü farketmiyor. İşte bu nedenle işitme engelli ve sağır kadınlar için de ana dilleri olan işaret dilinde hizmet var.

Samsung televizyonlara işaret dili yakınlaştırma özellığı geldi

Samsung erişilebilirliğin ön plana çıktığı yeni televizyon serilerini tanıttı.

Televizyonların bir özelliğı de İşaret Dili Yakınlaştırma.

Bu özellik sağır ve işitme engelli bireyler için ekranın işaret dili alanını otomatik olarak tanıyor ve büyütüyor. İsterse izleyici işaret dili alanı belirleyebiliyor ve büyütme oranını ayarlayabiliyor.

Aynı zamanda görme engelli izleyiciler de bu özelliğı belli bir alanı yakınlaştırmak için kullanabiliyor.

2020 Kadın Raporu yayımlandı

İnsan Hakları Derneği Kadın Komisyonu tarafından hazırlanan 2020 Kadın raporunda engelli kadınlara ayrıca yer verildi. Çoklu eşitsizliğe maruz kalan engelli kadınların pandemi sürecinde de göz ardı edildiği ve temel haklara erişmekte zorlandıklarına değinildi.

Vakaların listelendiği raporda işitme kaybı bulunan kadınlara ait iki vaka yer aldı.

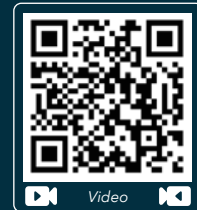
İlki “Kadınlara Yönelik Şiddet, Taciz, Tecavüz” altında 256. sırada yer alan şu vaka:

“21 Nisan 2020’de Diyarbakır’ın Ergani ilçesinde yaşayan 37 yaşındaki zihinsel engelli S.Ö.’nün karın ağrısı şikâyetiyle götürüldüğü Ergani Devlet Hastanesi’nde 8 buçuk aylık hamile olduğu ortaya çıktı. Konuşma, işitme ve zihinsel engelli olan kadının tecavüze uğramış olma ihtimali üzerinde durulurken, olayla ilgili soruşturma başlatıldığı belirtildi.”

İkincisi ise yine aynı başlık altında 365. sırada yer alan şu vaka:

“12 Haziran 2020’de Gaziantep’te işitme ve konuşma engelli B.T. adlı kadına bir polis tarafından taciz mesajları atıldı.”

Raporun tamamına İnsan Hakları Derneği’nin internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

Aileve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından ilan edilen "2020 Erişilebilirlik Yılı" kapsamında Erişilebilirlik Ödülleri verdi.

Engelli bireylerin toplumsal ve ekonomik hayata katılımına katkı sağlayan erişilebilirlik alanında çalışmaları ödüllendiren Erişilebilirlik Ödülleri dokuz kategoride toplam 1075 başvuru aldı. Kazananlar her bir kategori için hem jüri oylaması hem de halk oylaması ile ayrı ayrı belirlendi.

Erişilebilir uygulamalar kategorisinde halk oylamasında Türkiye İşitme Engelliler Derneği'nin 4 yaş üstü sağır çocukların okuma becerilerini, dil ve bilişsel gelişimlerini desteklemek amacıyla hazırladığı "Keloğlan Gemi Mühendisi" uygulaması birinci oldu.

2020
Erişilebilirlik
Ödülleri
sahiplerini
buldu

TRT Çocuk'ta Haberin Olsun Programı artık işaret dili tercümesi ile yayınlanıyor

TRT Çocuk, günün 24 saati çocuklar için yayın yapan bir televizyon kanalı. Tüm çocuklara hizmet verebilmek için çalışmalar yapan TRT Çocuk, Şubat 2021'de bazı çizgi film yayınlarında ayrıntılı alt yazı seçeneği sunmaya başlamıştı.

TRT Çocuk bünyesinde yapılan erişilebilirlik çalışmalarının bir diğeri ise Haberin Olsun isimli programda oldu. Program Türkiye'nin ilk ve tek çocuk haber programı olma özelliğine sahip.

2021 Mart itibari ile Haberin Olsun programı işitme engelli ve sağır çocuklar için işaret dili çevirisi ile yayınlanmaya başladı. İşaret dili çevirisi CODA tercüman Nisan Yağmur Tanrıverdi tarafından yapılıyor.

COVID-19 Pandemi Sürecinde Engelli Kadınların İnsan Hakları İzleme Raporu yayımlandı

Engelli Kadın Derneği, Etkiniz AB Programı desteğiyle hem sivil toplum alanında yapılan çalışmalara hem de kamu politikalarına etki etmek amacıyla 11 Mart - 1 Eylül 2019 tarihlerinde COVID-19 pandemisinde engelli kadınların yaşadıkları ayrımcılık ve hak ihlallerini izledi ve raporladı.

COVID-19 Pandemi Sürecinde Engelli Kadınların İnsan Hakları İzleme Raporunda genel bazı tespitlerin yanı sıra işitme engelli ve sağır bireylerin yaşadıkları ayrımcılığa yönelik olarak da tespitler vardı. Bu tespitlerden bazıları aşağıdaki gibidir:

- COVID-19 pandemisi sürecinde gerçekleştirilen kamuoyu bilgilendirmelerinde alt yazı ve işaret dili tercümesinin olmaması sebebiyle içerikler sağır ve işitme engelli kadınlar için erişilebilir değildi,
- Dudak okumayı tercih eden sağır ve işitme engelli kadınların ağız bölgesini kapatan maskeler sebebiyle iletişim kurulamadı,
- Kolay okunabilir ve anlaşılabilir olarak bilginin paylaşılmaması sebebiyle sağır ve işitme engelli kadınlar anlamakta zorlandı,
- Sosyal ortamlarda maske takma zorunluluğu iletişimde

dudak okuma ve mimiklerden yararlanan sağır ve işitme engelli kadınları olumsuz yönde etkiledi,

- Çevrim içi toplantılarda işitme engelli ve sağır kadınlar ses ve görüntü kalitesinden veya kameraların kapalı olmasından ötürü dahil olmadı.

Raporun tamamına Engelli Kadın Derneği'nin internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

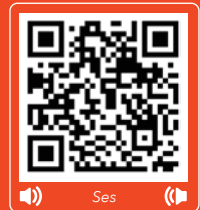
Döngüyü Kırma: Erişilebilir Sinema Projesi kapsamında çalışmalar başladı

Puruli Kültür Sanat Derneği, “Döngüyü Kırma: Erişilebilir Sinema” adlı projeyi hayata geçirdi. 2021 Nisan ayında başlayan proje 15 ay sürecek. Ana hedefler ise; sinema ve erişilebilirlik alanlarında çalışan kişileri bir araya getirerek sinemaya erişimdeki engelleri tartışmak, işbirlikleri ile bu sorunlara çözüm üretmek ve sinema alanında engelli temsiliyi güçlendirmek.

Avrupa Birliği tarafından desteklenen proje kapsamında, Kültüre Erişim Platformu oluşturuldu ve Aralık ayında çevrimiçi bir toplantı gerçekleştirdi. Toplantıda, kültür ve sanata eşit erişimin önündeki yapısal ve davranışsal engeller konuşuldu.

Toplantıya ek olarak, Proje kapsamında “Erişilebilir Gösterimler için Minimum Kota Uygulaması Tanıtım Kitapçığı” hazırlandı. Minimum kota uygulaması, erişilebilirlik uygulamalarının sinema salonlarında ve film etkinliklerinde belirli bir kota oranında dahil edilmesini savunuyor. Bu sayede, erişilebilirliğin önemine dikkat çekmek ve erişilebilir film gösterimlerinin yaygınlaşması hedefleniyor.

Herkes için Spor Federasyonu, herkesin her yerde spor yapabilmesini sağlamak ve bunu teşvik etmek amacıyla HisApp'i 2018 yılında tanıttı. Sonrasında ise özellikle de pandemi döneminde geliştirdi.

HisApp'te işitme engelli ve sağır bireyler için de egzersizlerin işaret dili ile anlatıldığı videolar var. Uygulama, App Store ve Google Play'den ücretsiz indirilebiliyor. Turkcell kullanıcılarına özel olarak ise internet kotasından düşüş yaşanmıyor.

HisApp, 200 bin kişi tarafından kullanılıyor.

Herkes için her yerde spor için HisApp var

May1s

Bana Bir İşaret Göster raflarda yerini aldı

Bana Bir İşaret Göster, gerçekte de sağırlığın kalıtsal olduğu ve neredeyse herkesin işaret dili bildiği ada olarak bilinen Martha's Vineyard Adası'nda geçiyor. Adadaki sağır topluluğun 19.yy'daki gerçek tarihinden ilham alınarak yazılmış, yazarı kendisi de sağır olan Ann Clare LeZotte.

Olaylar işiten bir annesi ve sağır bir babası olan Mary'nin gözünden anlatılıyor. Mary de hem babası hem de adadaki birçok kişi gibi sağır. Neredeyse herkesle işaret dili ile iletişim kurabildiği için Mary hiç kendini yalnız ve farklı hissetmiyor aslında.

Ancak Mary'nin hayatı adaya sağırlığın neden yaygın olduğunu merak eden ve kökenini araştırmak isteyen bir bilim adamının gelmesiyle değişiyor. Çünkü bilim adamı deneyler yapmak için Mary'i gözüne kestiriyor.

Roman, okuyuculara neyin normal olduğunu sorgulatırken, engellilik ve ayrımcılık üzerine de düşündürüyor. Türkçe'ye Arzu Altınanıt tarafından çevrilen ve Çınar Yayınlarından 2021 yılında çıkan "Bana Bir İşaret Göster," 2021 Schneider Aile Kitap Ödülü'nün de sahibi.

Özel Eğitim Çocuk Dergisi İşaret ile Yayımlandı

2020'nin sonbaharında Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü bir dergi çıkarmaya başladı ve 2021 yılında da dergi her mevsim çıkmaya devam etti.

Derginin adı: Özel Eğitim Çocuk.

İçinde Türk edebiyatının seçkin yazar ve çizerlerinin kaleme aldığı şiirler, hikayeler, masallar, fıkralar, resimler ve karikatürler var. Ayrıca dergide birçok etkinlik önerisi de yer alıyor. Dergi, kör ve görme engelli bireyler için sesli betimlemeli, sağır ve işitme engelli bireyler için de Türk İşaret Dili ile yayımlanıyor. Yılda dört kez yayımlanan özel eğitim çocuk dergilerine ozelegitimcocuk.meb.gov.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

Ankara Üniversitesi Türk İşaret Dili ve Sağır Çalışmalarına Ödül Aldı

Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) verilerine göre yükseköğretimde 51.647 engelli öğrenci var. Öğrencilerin %89'u açıköğretim programlarında yer alıyor. Fiziksel engelli ve görme engelli öğrencilerimizin diğer gruplara göre yükseköğretime erişimi daha yüksek. Ancak, farklı gereksinimleri olduğu için işitme engelli veya otizm spektrum bozukluğu olan öğrencilerin erişimi daha düşük.

Fiziki mekanların erişimi konusunda çalışmalar görece daha iyi durumda olup, eğitimde erişilebilirlik konusunda yapılan çalışmalar henüz istenilen seviyede değildir.

İşte tam da bu sebeple, üniversitelerin ve eğitimin daha erişilebilir olmasını teşvik etmek amacıyla YÖK 2018'den bu yana "Engelsiz Üniversite Ödülleri" veriyor.

2021 yılında da "Mekanda Erişebilirlik," "Eğitimde Erişilebilirlik" ve "Sosyo-Kültürel Faaliyetlerde Erişilebilirlik" olmak üzere 3 kategoride "Engelsiz Üniversite Bayrakları" ile farklı engelli gruplarına erişilebilir kılan üniversitelerin

Engelsiz Program Nişanı almaya hak kazanan programlardan biri de Ankara Üniversitesi Türk İşaret Dili ve Sağır Çalışmaları Ana Bilim Dalı içerisindeki Türk İşaret Dili Tercümanlığı Tezsiz Yüksek Lisans Programı oldu.

ilgili programlarına "Engelsiz Program Nişanı" verildi.

Dördüncüsü verilen ödüllere 114 üniversiteden 837 Bayrak başvurusu, 21 üniversiteden 108 Program Nişanı başvurusu yapıldı.

Sakarya Enerji Dağıtım Şirketi İşaret Dili ile Çağrı Merkezi Hizmeti Vermeye Başlıyor

Sakarya Enerji (SEDAŞ) Sakarya, Kocaeli, Bolu ve Düzce’de 1.9 milyon müşteriye hizmet veren bir enerji dağıtım şirketi.

SEDAŞ, tüm müşterilerine hizmet kolaylığı sağlamak istiyor ve herkes için erişilebilir bir şirket olmayı amaçlıyor. Bu nedenlerle, 2021 yılı itibari ile, SEDAŞ yöneticileri “Engelsiz İletişim” dönemini başlattı.

2021 Mayıs ayında çağrı merkezi ekibine Türk İşaret dili bilen bir uzmanı işe aldılar ve gerekli altyapı işlemleri tamamlandı. SEDAŞ’ın internet sitesine sağ alta Engelsiz İletişim ikonu eklendi. Bu ikona tıkladığınızda ekranda küçük bir form çıkıyor. Formda isim, soyisim, telefon numarası, tc kimlik no, sayaç numarasını yazmanız ve müşteri temsilcisi ile konuşmak istediğiniz konuyu verilen listeden seçmeniz lazım. Mesela; elektrik kesintisi hakkında bilgi almak, abonelik başlatmak veya sonlandırmak, aydınlatma

ile ilgili sorularınıza yanıt almak gibi konuları seçebilirsiniz. Sonra, Türk İşaret dili bilen müşteri temsilcisine bağlanıyorsunuz ve görüntülü konuşma yapıyorsunuz.

Bu sayede işitme engelli ve sağır müşteriler talep ve şikayetlerini iletmek, arıza durumunda yardım almak, abonelik işlemleri gibi çağrı merkezinin tüm hizmetlerinden işaret dili desteği ile faydalanabilecek.

“Topsign,” dijitalleşen dünyada herkesin eşit imkanlardan faydalanması için kurulan yeni bir ajans. Sosyal medya mecralarında etki gücü yüksek kişilerin, yani “influencer” olan bireylerin markalar ile işbirliği yapmasını sağlıyor. Farkı, engelli bireyler ile markalar arasında işbirliğini sağlıyor olması.

Yönetmen Hakkı Görgülü’nün yönetiminde yer aldığı girişim, Türkiye’de alanında bir ilk.

Çalışmalarına başlayan girişimde renkli kişiler var: Nevzat Kırkçı, Şule Denli, Mesut Öztürk, Özgür Akbulut, Caner Çavdar gibi.

Ajans, markaların sosyal medya kanalları aracılığıyla engelli bireylere de görünür olmasını hedefliyor.

Engelli “influencer” ajansı açıldı

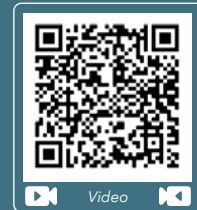
“Engelsiz PttAVM” projesi hayata geçti

PttAVM, içerisinde milyonlarca ürün bulabileceğiniz bir e-ticaret sitesi. Sağır ve işitme engelli bireylere daha iyi hizmet verebilmek amacıyla da Engelsiz PttAVM projesini başlattı.

Projeye, internet sitesindeki menüde yer alan Engelsiz PttAVM sekmesinden veya direkt engelsiz.pttavm.com adresinden ulaşabilirsiniz. Proje kapsamında PttAVM.com üzerinden satışa sunulan ürünlerin ve alınabilecek hizmetlerin açıklamaları işaret dili ile anlatılıyor.

Ayrıca, internet sitesinden yine sağır ve işitme engelli müşterilerin görüntülü ulaşabilecekleri; ürünler ve alışverişleri hakkında soru sorabilecekleri bir müşteri hizmetleri var.

Proje, internet üzerinden alışveriş deneyimi sırasında sağır ve işitme engelli bireylere ana dilde destek vermesi açısından Türkiye’de bir ilk olma özelliğini taşıyor.

‘Engelsiz Gelişim Platformu’ projesi için imzalar atıldı

TürkTraktör, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) ile Engelsiz Gelişim Platformu projesini hayata geçirmek için işbirliği anlaşması imzaladı.

Bir online eğitim platformu olacak Engelsiz Gelişim Platformu’nda metal sanayisinden, tarıma kadar geniş bir yelpazede teknik içerikler ile sosyal becerileri geliştirmeye yönelik içerikler görme, işitme ve bedensel engelli bireylere sunulacak. E-eğitim içerikleri, proje kapsamında TürkTraktör Ankara Fabrikası’na kurulacak olan tasarım stüdyosunda üretilecek.

Ücretsiz bir gelişim hizmeti sunacak platformdan TİSK çatısı altında çalışan binlerce engelli birey, örgün eğitim ve iş gücünde bulunan tüm engelli vatandaşlar ile onların aile ve sosyal çevreleri yararlanacak.

5 yıl içinde tamamlanması planlanan proje ile engelli çalışanların teknik ve sosyal gelişimlerine katkı sağlamak ve endüstrideki engelli istihdamının desteklenmesi hedefleniyor.

Duvarları olmayan müzede işaret dili var

Duvarları Olmayan Müze, British Council Türkiye'nin dijital sergi platformu. Yani interneti olan herkes bu sergiyi bilgisayar başında gezebiliyor.

2017 yılından beri devam eden ve dijital sergilere ev sahipliği yapan bu platformdaki beşinci sergi 27 Mayıs 2021'de açıldı. Bu beşinci serginin adı: Rahat hissediyor musun?

Bu sergi kadın deneyimine, aileye ve gezegenimize yakından bakıyor. Olduğumuz herhangi bir yerde evde hissetmenin ne anlama geldiğini inceliyor. Sergiyi gezmek için www.britishcouncil.org.tr internet sitesine girmelisiniz. "Sergiyi gezin" düğmesine tıkladıktan sonra sergiye giriş yapıyorsunuz. Serginin ilginç bir girişi var. Ufak bir whatsapp konuşma ekranı açılıyor ve ardından eserlere yönlendiriliyorsunuz.

Her bir eserin yanında "eser metni" yazısı var. Tıkladığınızda yazılı metnin altında bir de

işaret dili videosu olduğunu göreceksiniz. Bu eseri anlatıyor. Ayrıca sanatçı biyografisi bölümünde de işaret dili var.

Böylelikle işitme engelli ve sağır bireyler hem eserleri hem de sanatçıları daha yakından tanıyabiliyor.

Video

Ses

İzmir Büyükşehir Belediyesi ilk defa 2013 yılında "Engelsiz İzmir" Kongresini düzenledi. Uluslararası nitelikte bu kongre ile birlikte İzmir, Türkiye'de engelliler için Stratejik Eylem Planı hazırlayan ilk belediye oldu. İlk kongrenin ardından, 2016 ve 2018 yılında farklı projelerle iki Engelsiz İzmir Kongresi daha yapıldı.

2021 yılında ise 4. Engelsiz İzmir Kongresi düzenlendi. Bu seneki Kongre kapsamında 3 farklı çalıştay yapıldı. Afet durumlarında kriz belediyeçiliği, ebeveyn bilgi ve eğitim merkezi, ve bahçe terapisi konulu çalıştaylar halka açık oturumlar halinde gerçekleştirildi.

Kongrelerde yapılan çalıştaylara paralel olarak çeşitli kültür sanat etkinlikleri, yarışmalar ve kamplar düzenlendi. "Engelsiz Film Günleri" bu etkinliklerden biriydi.

Etkinlik kapsamında iki film farklı tarihlerde ücretsiz olarak gösterime sunuldu. Aralık ayında yapılan film gösterimlerinde Türkçe dublaj, ayrıntılı alt yazı ve Türk İşaret Dili seçenekleri vardı.

Engelsiz İzmir Kongresi düzenlendi

Alo 183 Aile, Kadın, Çocuk, Yaşlı ve Engelli Sosyal Destek Hattı Hizmetlerine Pandemide de Devam Ediyor

Alo 183 Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından 2002 yılında kurulmuş bir sosyal destek hattıdır. Bu hattın kurulma amacı şiddet ve istismara uğrayan kişileri ilgili birimlere yönlendirmek, ihbarları değerlendirmek, ve acil durumlarda ilgili kurumlara bilgi vermek. 2002 yılında kurulduğundan beri toplam 14 milyon aramaya cevap verdi.

Pandemi ile birlikte sosyal destek hattını arayan kişi sayısı arttı. 2020 senesinde Alo 183 hattına 71 bin çağrı ile en fazla başvuru ise engelli hizmetleri alanında oldu. Bu konuda arayan insanlar çoğunlukla engelli bakım ve rehabilitasyon merkezleri, engelli hakları, indirimler, ve engelli kimlik kartları hakkında bilgi almak için aradı.

İletişimde Türk İşaret dilini kullanan işitme engelli ve sağır bireyler 0549 381 0 183 numaralı hattı whatsapp üzerinden arayabilir ve işaret dili bilen görevliler ile görüntülü görüşebilir. Böylece vatandaşlar hem devletin engelli hizmetleri hakkında bilgi alabilir, hem de aile içi şiddet veya istismar gibi durumlarda yardım talep edebilir.

0549 381 0 183 numaralı sosyal destek hattı hafta içi 08:00 ile 24:00 saatleri arasında, haftasonu ise 08:00 ile 17:00 saatleri arasında hizmet vermektedir.

Olimpos sergisinde işitme engelli bir sanatçı: Hazal Aktaş

2021 yılında Olimpos Sergileri'nin ikincisi yine Taner Ceylan küratörlüğünde düzenlendi. Sergi, 28 Mayıs-11 Haziran 2021 tarihleri arasında Zülfaris Sinagogu'ndaydı. 2019 yılında ilki düzenlenen serginin teması portreydi. 2021'de ise serginin teması peyzaj oldu. Bugüne çaresizlik kadar umutla bakan eserlerden oluşuyor. Başka türlü hayat önerisi sunuyor.

Sergide adını sıkça duymadığımız 13 genç sanatçının çalışmaları yer aldı. Bu sanatçılardan biri de Eskişehir'de yaşayan işitme engelli sanatçı Hazal Aktaş.

Hazal Aktaş'ın yüzlerce görüntünün birbirine girdiği büyük boyutlu kolaj çalışmaları var. Çalışmaları hem parçalanmışlığı hem de bir bütünlüğü aynı anda anlatıyor. İkisi iç içe geçiyor.

Sergiler, sergilerin küratörü Taner Ceylan'ın Olimpos'taki zeytinliğinden elde edilen gelikle gerçekleştiriliyor. Bu nedenle adı Olimpos.

Haziran

Engelli Kadınların Üreme ve Cinsel Sağlığa Erişimi İzleme Projesi başladı

Van İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği (VİED) çoklu eşitsizlik yaşayan işitme engelli ve sağır kadınlar için harekete geçti. Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) desteğiyle Engelli Kadınların Üreme ve Cinsel Sağlığa Erişimi İzleme Projesini başlattı.

Proje kapsamında üreme sağlığı ve cinsel sağlıkla ilgili bilgilendirici yayınlar basıldı; sesli, alt yazılı ve Türk İşaret Dili anlatımlı videolar çekildi. Videolar sosyal medya aracılığı ile paylaşılrken, dernek bilgilendirme yapmak ve paylaşımlarda bulunmak için kurumları tek tek ziyaret etti.

Van İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği'nin hedefi işitme engelli ve sağır kadınların üreme sağlığı ve cinsel sağlıkla ilgili sorunlarına dikkat çekmek ve farkındalık yaratmak.

Engelli Seyahat Kılavuzu hazırlandı

Engelli Seyahat Kılavuzu, Herkes İçin Turizm Derneği ve Yaşar Üniversitesi işbirliğinde Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı kapsamında Avrupa Birliği desteği ile 2021 yılında hazırlandı.

Öncelikle kılavuzda turizmin sadece gezmek, eğlenmek olarak düşünülmemesi gerektiğine vurgu yapılıyor. Turizmin insanın bedenini ve zihnini yenilediği belirtiliyor ve toplumların ve insanların kaynaşmasını sağlayan bir yaşam alanı olduğu ifade ediliyor.

Engelli bireyler de bu yaşam alanında. Bu nedenle turizmi herkes ile eşit koşullarda deneyimlemek engelli bireylerin hakkı.

Kılavuzda farklı engel gruplarının seyahat deneyimlerine yer veriliyor ve işitme engelliler için olan bölümde yer alan bazı tespitler şu şekilde:

- Sağır ve işitme engelli bireyler seyahat planlarını internetten ve sosyal medyadan araştırarak yapıyorlar. Özellikle sağır ve işitme engelli tanıdıklarının deneyimlerinden yararlanıyorlar.
- Gidecekleri yerde tanıdıkları bir tercüman olup olmamasına dikkat ediyorlar. Bu tercihlerini etkiliyor. Zor durumda destek isteyebilecekleri birinin olmasını tercih ediyorlar.
- İşaret dili ile erişim olan yerleri tercih ediyorlar.
- Seyahat sırasında bir sorunları olursa; arkadaşları, tanıdıkları veya sosyal medya aracılığı ile çözüyorlar.

Video

Ses

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme erişilebilir video anlatımı yayınlandı

Çocuk Haklarına Dair Sözleşme; çocukların bir insan olarak tüm haklarını korumak ve devletlere bu konuda sorumluluk vermek için hazırlanan uluslararası bir sözleşmedir. 55 maddeden oluşan Sözleşme, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu tarafından 20 Kasım 1989 tarihinde kabul edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti Devleti ise Sözleşmeyi 14 Eylül 1990 tarihinde imzalamıştır.

2021 Haziran ayında, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı BM Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin anlatıldığı erişilebilir video yayınladı. Yaklaşık bir saat süren videoda, Sözleşmenin maddeleri ayrıntılı bir şekilde anlatılıyor. "Haklarımı Biliyorum" Projesi kapsamında hazırlanan videoda, işaret dili çevirisi, alt yazı ve sesli betimleme var.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri youtube hesabından videoya ulaşabilirsiniz.

“PinGOin: Eskişehir’de” projesi hayata geçirildi

PinGOin, 2019 yılında “Bağımsız, özgür, ve güvenli erişim herkes için mümkün” düşüncesiyle hayata geçirilen bir sosyal girişim.

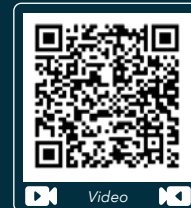
PinGOin proje ekibi 3 temel amaç ile çalışmalarını yürütüyor: Bilgilendirmek, Birleştirmek ve İyileştirmek. Bu kapsamda, erişilebilir mekanlar hakkında bilgilendirme yapıyor, gönüllülerin desteği ile erişilebilir mekanlara dair verilerini güçlendiriyor, ve mekanların herkesin erişimine uygun olması için toplumu bilgilendiriyorlar.

2021 yılı Haziran ve Ağustos aylarında “PinGOin: Eskişehir’de” isimli proje hayata geçirildi. Projenin amacı, kentlilerin engellilik

ve erişilebilirlik konularında farkındalığını artırmak, ve Eskişehir’deki kafe, müze, AVM gibi sosyal mekanların erişilebilirlik bilgilerini paylaşmak.

Projeye 45 gönüllü katıldı ve 72 mekan pinlendi. Bu mekanların erişilebilirlik durumları farklı kategorilerde değerlendirildi. Bütün bilgiler PinGOin internet sitesinde bulunan “Pin Haritası”na eklendi.

Projenin ikinci adımı olarak “HeyKENT: Herkes için Kent Deneyimi” isimli çalışma yapıldı. Eskişehir’de bulunan 12 heykel seçildi. Heykellerin hikayesi işaret dili çevirisi ve sesli betimleme ile videolara çekildi. Bu içerikler hem sosyal medyadan paylaşıldı hem de heykellerin yanına QR kodlu metal levhalar ile monte edildi. Eskişehir erişilebilirlik çalışmalarından yapılan çıkarım ve önerileri içeren rapor ise PinGOin internet sitesinden yayınlandı.

TOHAD Engelli Hakları İzleme Raporunu Yayımladı

Toplumsal Haklar ve Araştırmalar Derneği (TOHAD) altı bölümden oluşan Mevzuattan Uygulamaya Engelli Hakları İzleme Raporu 2020 yayını Haziran 2021’de yayımladı.

Engellilik alanında yapılan izleme çalışmasında en temel sorunlardan biri, her bilginin resmi istatistiklerden elde edilemeyecek oluşu. Bu nedenle izleme çalışması içerisinde, farklı bölgelerde, farklı engel grupları üzerine faaliyet gösteren STK temsilcilerinin ve bağımsız aktivistlerin katılacağı bir tarama toplantısı yapıldı. Toplantıya işitme engelli ve sağır bireyler ile çalışan İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği, Şişli İşitme ve Konuşma Engelliler Derneği ve Van İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği katıldı.

Raporda işitme engelli ve sağır bireyler ile ilgili yer alan bazı tespitler ise aşağıdaki gibi:

- Engelli bireylerin kendilerini koruma konusundaki kısıtlılık hali sadece vesayet altında olan engelliler için değil, ortopedik, görme, işitme vb. tüm engelliler için de söz konusu. Bu nedenle 6284 Sayılı Kadına

Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun örneğinde olduğu gibi engelliler için de önleyici boyutu olan özel bir kanunun hazırlanması konusunun gündeme alınabileceği ifade edilmiştir. Engelli Bireylerin Maruz Kaldığı Fiziksel-Cinsel

Şiddet, İstismar ve Kötü Muamele Olaylarının Dağılımına bakıldığında ise 84 olaydan 4’ünün işitme engelli ve sağır bireylere yönelik olarak gerçekleştirildiği görülmüştür.

- Araştırmaya cevap veren 31 büyükşehir ve il belediyesinin sadece 14’ünde işaret dili bilen personel bulunmaktadır. 161 ilçe belediyesi içerisinde ise 42 belediyede işaret dili bilen personel vardır. Bu nedenle işaret dili ile iletişim kuran işitme engelli ve sağır bireylerin nasıl bilgi ve hizmet alacakları sorusunun cevabının olmadığı belirtilmiştir.

Raporun tamamına TOHAD’ın internet sitesindeki haberler sekmesinden ulaşabilirsiniz.

Temmuz

ETKİNİZ webinarları işaret dili ile gerçekleştirildi

Avrupa Birliği'nin aday ülkelerde sivil toplumun güçlenmesi için uygulanan, 2019'da başlayan ve 3 yıl sürecek olan ETKİNİZ AB Programı, sivil toplumun izleme kapasitesinin geliştirilmesine ve sivil toplum kuruluşları arasında insan hakları alanındaki diyalogun güçlenmesine katkı sağlamayı amaçlıyor.

Bu amaçla etkili rapor yazımından hak izlemesinin nasıl yapılacağına kadar farklı konularda webinarlar düzenliyor. Her bir webinar da işaret dili çevirisi de yapılıyor. Bu webinarlar sonra ETKİNİZ Youtube kanalına da yükleniyor.

ALO 170 Çalışma ve Sosyal Güvenlik Hattı görüntülü çağrı merkezi ile hizmet veriyor

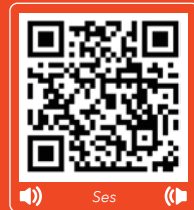
ALO 170 Hattı; Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) ve Türkiye İş Kurumu tarafından sunulan tüm hizmetlerle ilgili bilgi alabileceğiniz bir çağrı merkezi.

Bu çağrı merkezi ile; iş kanunları, sosyal haklar, yasal prosedürler gibi konularda bilgi alabilir ve iş yeri tarafından ödenmeyen maaşlar gibi çalışma hayatını ilgilendiren sorunları yetkili birimlere şikayet edebilirsiniz.

Görüntülü görüşme ihtiyacı olan işitme engelli ve sağır bireyler 0850 222 7170 nolu hattı arayabilir, Türk İşaret Dili bilen çalışanlar ile görüntülü konuşarak emeklilik, prim borcu, engelli muafiyetleri gibi konularda bilgi alabilir. Ayrıca, ALO 170 resmi internet sitesinde yer alan "Canlı Destek" bölümü ile yazılı bir şekilde hizmet almak da mümkün.

Video

Ses

TOTAL ve İEEF İşbirliğinde Engelsiz İletişim Projesi Çalışmalara Devam Ediyor

Total Enerji Türkiye’de uzun yıllardır hizmet veren uluslararası bir petrol şirketi.

2018 yılından bu yana işitme engelli ve sağır bireylere daha iyi hizmet verebilmek için projeler üretiyor.

İlk olarak 2018 yılında İşitme Engelliler Eğitim Faaliyetleri Derneği (İEEF) işbirliğinde “İki Elin Enerjisi Güzel” sosyal sorumluluk projesini hayat geçirdi. Proje kapsamında 16 ilde 124 istasyonda çalışan personele işaret dili eğitimi verildi. İstasyonlar işaret dili ile hizmet vermeye başladı.

Şimdi ise İki Elin Enerjisi Güzel projesinin ikinci etabı olarak yine İEEF işbirliği ile görüntülü çağrı merkezi kullanıma açıldı. Sağır ve işitme engelli müşteriler Total İstasyonlarında işaret dili ile hizmet alabiliyor.

Görüntülü çağrı merkezini kullanmak için iki yol var. İlk olarak, Total istasyonundayken işaret dilinde hizmet almak isteyen müşteriler, telefon kameralarına istasyonlardaki market önünde bulunan karekodu okutarak görüntülü

çağrı merkezine bağlanabiliyor.

İkinci seçenek ise, Total İstasyonları mobil uygulaması üzerinden görüntülü çağrı merkezi hizmeti almak. Uygulamayı indirdikten sonra, ekranı aşağı indirdiğinizde kırmızı çerçeve içerisinde yer alan İki Elin Enerjisi Güzel Görüntülü Görüşme İçin Tıklayınız yazısına tıkladığınızda açılan ekrandan görüntülü görüşmeyi başlatabiliyorsunuz.

Sağır Çocuklar için İki Dilli Hikaye Kitabı Uygulaması geliştirildi

Türkiye İşitme Engelliler Derneği (TİED), 2019 - 2020 yıllarında "Türk İşaret Dili Kullanan Sağır Çocuklar için İki Dilli Okuma Gelişimi Uygulamaları" isimli projeyi hayata geçirdi. Sabancı Vakfı Hibe Programları tarafından desteklenen projede, Türk İşaret Dili ve Türkçe hikayelerin yer alacağı bir uygulama geliştirildi.

Uygulama içerisinde yayınlamak üzere iki adet çocuk hikayesi yazıldı. Hikayeler ve çocukların öğrendiklerini pekiştirmesi

için hazırlanan değerlendirme testi soruları uygulamaya eklendi.

Keloğlan Gemi Mühendisi hikaye uygulamalarından biri. Uygulamaya girdiğinizde "izle," "oku" ve "öğren" yazan bir ekran açılıyor.

İzle'ye tıklayınca hikayeye hem işaret dili ile hem de sesli olarak ulaşıyorsunuz. Oku'ya tıkladığınızda hikaye, sayfalarını çevirebileceğiniz bir kitap olarak karşınıza çıkıyor. Hem görsel, hem yazı hem de işaret dili ile anlatım var. Öğren'e tıkladığınızda ise bir sözlük var. Burada hikayede geçen kelimeler ve işaret karşılıklarını bulabilirsiniz.

Temmuz 2021 itibari ile, bu projenin devamı olan "Türk İşaret Dili Kullanan Sağır Çocuklar için İki Dilli Okuma Gelişimi Uygulamaları 2" isimli proje için çalışmalar başladı. Yine Sabancı Vakfı Hibe Programları finansal desteği ile yürütülen projede, varolan uygulama geliştirilecek ve hikaye uygulamasına yüklenmek

üzere 5 yeni öykü hazırlanacak. Yeni öyküler Papuduk isimli bir çizgi karakter ve arkadaşlarının macera serisi olacak.

Projenin amacı, 4 yaş üstü sağır çocukların Türk İşaret Dili ve Türkçe dil gelişimlerini desteklemek, ve yaratıcılıklarını güçlendirirken okuma becerilerini geliştirmek.

Video

Ses

Sessiz Direksiyon Projesinin ilk kursiyerleri ehliyet almaya hak kazandı

2009 yılında Edirne Merkez ilçesinde kurulan Yeni Özkanlar Sürücü Kursu, sürücü belgesi almak isteyen herkese eşit bir şekilde hizmet vermeyi hedefliyor. Bu motivasyonla, 2021 senesinde “Sessiz Direksiyon” isimli projeyi hayata geçirdiler.

Edirne Valiliğinin de ortak olduğu projenin amacı, işitme engelli ve sağır bireylerin sürücü kursu eğitimlerinde yaşadıkları iletişim sorunlarını en aza indirmek ve verilen eğitim hizmetinin kalitesini arttırmak.

Trakya bölgesinde bir ilk olan Sessiz Direksiyon Projesi ile birlikte, işitme engelli ve sağır bireyler işaret dili tercümanları ile birlikte sürücü eğitimi alabiliyorlar. Kurs yetkilisi Nurten Özkan, proje ile birlikte kursiyerlerinin eğitiminin başladığını ve bazılarının sınavları geçerek sürücü belgesi almaya hak kazandıklarını belirtti.

MEB Okul Öncesi Uyarlanmış Etkinlikler Seti hazırlandı

2021 senesinde, Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü tarafından “Okul Öncesi Uyarlanmış Etkinlikler Seti” yayınlandı.

Etkinlikler seti; Bilişsel Gelişim, Dil Gelişimi, Sosyal-Duygusal Gelişim, Uyumsal Beceriler ve Motor Beceriler olmak üzere toplam 5 ciltten oluşuyor. Sette, okul öncesi özel eğitimdeki çocuklar için toplam 160 etkinlik bulunuyor. Etkinlik içerikleri, işitme kaybı dahil olmak üzere farklı engel gruplarına sahip çocukların ihtiyaçları düşünülerek uyarlandı.

Setin amacı; okul öncesi özel eğitim öğrencisi olan çocuklar için eğlenceli ders etkinlikleri oluşturmak. Etkinlikler sayesinde çocuklar, okulda akranlarıyla veya evde aile bireyleri ile eğlenceli bir şekilde öğrenmeye devam edebilir.

Okul Öncesi Uyarlanmış Etkinlik Setine, MEB’in internet sitesinden ulaşabilirsiniz.

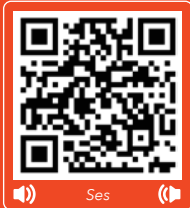

Mersin Belediyesi İşaret dilinde hizmet veren görüntülü destek ve şikayet hattını açtı

Mersin Büyükşehir Belediyesi, işitme engelli ve sağır vatandaşlara daha iyi hizmet verebilmek için "İşaret Dili ile Görüntülü Destek ve Şikayet Hattı"nı kullanıma açtı.

"Engelsiz Mersin" mottosuyla çalışmalar yapan Belediye, işitme engelli ve sağır vatandaşların kamu kurum ve kuruluşlarından hizmet alırken yaşadığı iletişim sorunlarına dikkat çekti.

Herhangi bir kamu kuruluşu, kurum veya kişi ile iletişim sorunu yaşayan işitme engelli ve sağır bireyler iletişim desteği için 0533 360 2703 nolu hattı görüntülü arayabilir. Görüntülü çağrı merkezinde, Engelliler ve Sağlık Hizmetleri Dairesinde görev yapan ve CODA birey olan Türk İşaret Dili tercümanı Esra Alkan çalışıyor.

Ağustos

İşaret Dili ile Kriptopara Anlatıldı

BtcTurk, Bitcoin ve kripto para alıp satabileceğiniz bir platform. Türkiye'deki ilk kripto para alım satım platformu ve en büyüğü.

Youtube sayfasında işitme engelli ve sağır bireyler için işaret dili ile, alt yazılı ve görsel destekli videolar hazırladı. Böylece kriptopara terimleri erişilebilir bir şekilde anlatıldı.

Videolarda kamera karşısında ise kendisi de işitme kayıplı olan, Boğaziçi Üniversitesi Dilbilim Bölümü'nde araştırma görevlisi olarak çalışan ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Sosyoloji Bölümü mezunu olan Buket Ela Demirel var.

“CODA” seyirci ile buluştu

Ruby bir CODA. Yani, sağır ailenin işiten çocuğu. Ailedeki işiten tek kişi Ruby. Babası, annesi ve abisi sağır. Sabahları okuldan önce balıkçılık ile uğraşan ailesine yardım ediyor ve işlerinin ayakta kalmasına destek oluyor. Lisede koroya katılmasıyla Ruby müzik tutkusunu keşfediyor ancak peşinden gitmek ile ailesini yalnız bırakma korkusu arasında kalıyor.

Sağır kültürün, işiten dünya ile birlikteliğine tanıklık etmek isterseniz, 2021 yılında seyirci ile buluşan CODA filmini izleyebilirsiniz.

2021 yılında engelli vatandaşlara sunulan bankacılık sistemleri istatistikleri açıklandı

Geçtiğimiz yıllarda, Türkiye Bankalar Birliği (TBB) tarafından “Engelli Vatandaşlar için Bankacılık Hizmetleri Çalışma Grubu” isimli bir ekip oluşturuldu. Bu çalışma grubunun amacı, engelli vatandaşlara sunulan hizmetlerin geliştirilmesi için çalışmalar yapmak ve bu konuda veriler toplamak.

Çalışma Grubu tarafından 2021 Ağustos ayında bir rapor yayınladı. Raporun adı: “Engelli Vatandaşlara Sunulan Bankacılık Hizmetleri İstatistikleri”. Raporun ana hedefi ise, bankaların yıl içerisindeki gelişmelerini izlemek. Raporda, engellilere hizmet veren 25 bankanın verileri bulunuyor.

2021 Ocak - Haziran ayı verilerinin yer aldığı Rapora göre;

- Banka müşterisi olan yaklaşık 8 bin işitme engelli kişi var.
- İşitme engelli müşterilere uzaktan destek hizmeti veren banka sayısı 18.
- İnternet şubelerinde işitme engellilerin anında yardım alabileceği çevrimiçi yazışma uygulaması sunan 10 banka bulunuyor.
- Yeni ürün ve kampanya tanıtımlarında engellilere yönelik özel tanıtımlar yapan ise 6 banka var.

Teams üzerinden kayıtlar artık yavaşlatılabiliyor

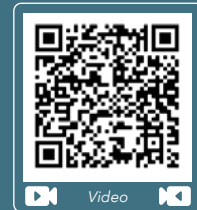

2021'de Microsoft Stream'e yeni bir özellik geldi: Videoyu değişken oynatma özelliği. Yani, bir videoyu yavaşlatma veya hızlandırma özelliği.

Microsoft Teams kullanıcıları da bundan faydalanabilecek. Teams'de bir toplantı yaparken veya toplantı sonrasında video kaydını OneDrive veya SharePoint'e kaydettiyseniz ve o videoyu tekrar izlemek isterseniz bu özelliği kullanabileceksiniz.

Bu özellik işitme engelli bireyler için de faydalı, çevrimiçi toplantılara ve buluşmalara erişilebilirliği artırıyor.

Çünkü işitme engelli kullanıcılar toplantıyı yavaşlatarak daha iyi takip edebilir. Daha iyi not alabilir. İşitsel bilgi kaybını asgari düzeye indirebilir.

Eylül

BeIN Sports Haber Programında işaret dili tercümesi yapılmaya başlandı

BeIN Sports 2012 yılında kuruldu ve BeIN Medya Grubu bu kanalın sahibi. Kanalda spor konulu yayınlar yapılıyor.

Türkiye’de 2017 yılında yayın hayatına başladı. Kanalin Türkiye’deki operasyon yürütücüsü ise DigiTürk. Kanalda; maç özetleri, spor dünyasından kişilerle röportajlar, Süper Lig ve Avrupa Lig maçlarını içeren geniş bir yelpazede yayın yapılıyor.

Eylül 2021 itibarı ile kanal işaret dilinde yayın yapmaya başladı. İşaret dili tercümanı Özge Çiçek Atsız, kanalda yayınlanan haberleri işitme engelli ve sağır izleyiciler için işaret diline çeviriyor.

“Dün, Bugün, İstanbul” Sergisi erişilebilir içeriklerle ziyaretçilere kapılarını açtı

Sabancı Holding’in desteği ile gerçekleştirilen “Dün, Bugün, İstanbul” Sergisi Eylül 2021’de Sakıp Sabancı Müzesi’nde kapılarını açtı.

İstanbul’un tarihi ve güncel kent dinamiklerine dair yorumları içiren eserler 22 sanatçı tarafından üretildi. Sergi seçkisi yağlıboya resim, çizim, enstalasyon, fotoğraf, video ve serigrafi baskıyı içeren geniş bir mecra yelpazesinden oluşuyor.

Erişilebilir Her Şey ve Sakıp Sabancı Müzesi ortak çalışması ile Dün, Bugün, İstanbul Sergisi işitme ve görme engelli ziyaretçiler için erişilebilir hale getirildi. Erişilebilir Her Şey desteği ile tüm bilgi panoları Türk İşaret Diline çevrildi. Sergi içerisinde

bulunan video, yerleştirme, ve görseller sesli betimleme ile anlatıldı. Bu içeriklerin yanı sıra, sergi alanı ve rotasının sesli betimlemeleri de hazırlandı.

Müze ziyaretçileri tüm bu içeriklere QR kod kullanarak ulaşabildi. 3 Eylül - 28 Kasım 2021 tarihleri arasında açık kaldı.

İklim Mücadelesinde İyiye İşaret etkinliği düzenlendi

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Konseyine göre, engelli insanlar "Acil afet durumlarında en kötü etkilenen insanlar" kategorisinde yer alıyor. Ancak; engelli bireylerin yangınlar, seller gibi pek çok afete sebep olan iklim krizi konusunda yapılan çalışmalara erişimi oldukça kısıtlı.

Küresel Denge Derneği, iklim değişikliği tehlikelerinden daha fazla ve farklı yönlerde etkilenen engelli bireyler için Ankara Sağır

ve İşaret Dili Derneği ile ortak bir etkinlik yürüttü.

Eylül ayında, İklim Mücadelesinde İyiye İşaret etkinliği düzenlendi. Ankara'da yapılan toplantıda; iklim değişikliğinin ne olduğu, Türkiye'nin ve Dünyanın bu değişimlerden nasıl etkilenebileceği gibi konularda bilgiler verildi. Toplantı boyunca tüm sunum ve konuşmalar işaret diline çevrildi.

Bir diğer gelişme ise, 2021 yılında düzenlenen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'nın 26.'sında (COP26) gerçekleşti. Engellilik bağlamında kapsayıcılığın konuşulduğu ilk konferans sonucu öne çıkan maddeler: engelli bireylerin karar alma süreçlerine dahil edilmesi gerektiği, diyalogun önemi ve erişilebilirlik oldu.

İÇEM Vakfı Hentbol Kulübü kuruldu

İşitme Özürlü Çocuklar Eğitim ve Araştırma (İÇEM) Vakfı ve Eskişehir Hentbol Spor Kulübü bir araya gelerek Türkiye’de bir ilke imza attı. Her iki ekibin sporcularından oluşan bir kadın hentbol takımı kuruldu.

İşitme engelli sporcular ile engelsiz sporcular aynı takımda birleşerek Eskişehir’i hentbol liginde temsil edecek.

Yeni kurulan İÇEM Vakfı Hentbol Kulübü 2021-2022 sezonunda 2. Lig’de mücadele etmeye başladı. Takımın antrenörlüğünü ise Rıdvan Söğüt yapıyor.

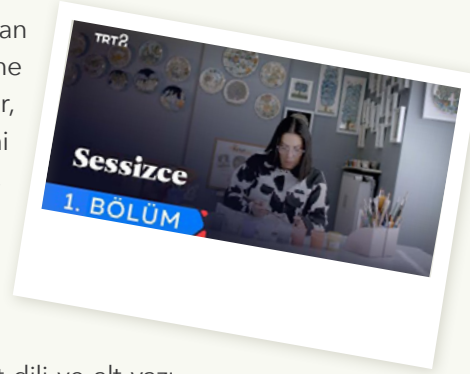
Sessizce Programı yayına başladı

Bir çok farklı yapımı izleyici ile buluşturan TRT 2 kanalı, 2021 yılı itibari ile yeni televizyon programlarını bünyesine kattı. TRT 2 ekranlarından yayınlanmaya başlayan yeni programlardan biri: Sessizce.

“Sessizce” isimli programda her hafta doğuştan ya da sonradan duyma yetisini kaybetmiş işitme engelli ve sağır sanatçılar konuk ediliyor. Sanatçılar, kendi yaşam öykülerini anlatıyor ve eserlerini seyircilere tanıtıyor. Zeren Koç, Adem Akbulut, Raif Gökkuş Sessizce programına konuk olan işitme engelli ve sağır sanatçılardan bazıları.

İşitme engellilere dair farkındalığı artırmayı amaçlayan yayında, İşaret dili tercümanı Neslihan Kurt sunuculuk yapıyor. Program işaret dili ve alt yazı ile yayınlanıyor.

Sessizce programını televizyondan veya TRT internet sitesi ve TRT 2 youtube kanalından takip edebilirsiniz.

Bodrum ilçesine bağlı Turgutreis mahallesinde açılan "Sessiz Kafe" ilçede yaşayan işitme engelli ve sağır bireyler için erişilebilir bir şekilde hizmet vermeye devam ediyor.

İlçede yaşayan insanlara ek olarak, Sessiz Kafe tatil için Bodrum'a gelmiş olan işitme engelli ve sağır yabancı turistler tarafından da ilgiyle ziyaret ediliyor. Japonya, Rusya, Fransa gibi farklı ülkelerden gelen turistlerle uluslararası işaret dili aracılığıyla iletişim kuruluyor. Bazı dönemler, kafe içerisinde ücretsiz işaret dili eğitimleri veriliyor.

Kafenin sahibi Şebnem Şen, CODA bir birey ve Marmara İşitme Engelliler Derneği Başkanı olarak çalışıyor. Şen; 2021 senesinde Uluslararası Sağır ve İşitme Engelliler Haftasında, Bodrum Belediyesi ile işbirliği yaparak yaklaşık 70 işitme engelli ve ailesinin katıldığı Mavi Tur etkinliği düzenledi.

Bodrum'da açılan "Sessiz Kafe" hizmet vermeye devam ediyor

Program sunucusu ve TİD tercümanı yer değiştirdi

FOX TV ekranlarından yayınlanan ve Türkiye'nin en çok izlenen haber programlarından biri olan Çalar Saat isimli programda, seyircilerin dikkatini çeken bir olay gerçekleşti.

Program sunucusu İsmail Küçükkaya ve İşaret Dili tercümanı Aybüke, 23 Eylül Uluslararası İşaret Dilleri gününde farkındalık yaratmak için yer değiştirdi. Program yayınında, TİD tercümanı Aybüke tam ekran ile televizyonda yerini alırken, sunucu Küçükkaya ekranın sağ alt köşesinde yer aldı.

Bu değişikliğin sebebini açıklayan sunucu Küçükkaya, FOX TV olarak işitme engelli izleyiciler için her zaman kapsayıcı ve duyarlı olmak için çalıştıklarından bahsetti. Sosyal medyada da ilgi çeken olay, ekranın sağ alt köşesinde minik pencerelerde görmeye alışık olduğumuz işaret dili tercümanlarını takip etmenin zorluğunu da gündeme getirmiş oldu.

İşitme Engelli Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Projesi hayata geçirildi

İşitme Engelliler Eğitim Faaliyetleri Derneği (IEEF) ve Petrol-İş Sendikası, çalışma hayatında aktif olan işitme engelli ve sağır bireylerin iş güvenliği eğitimlerinden tam olarak faydalanamadıklarına dikkat çekti.

Bu nedenle, IEEF ve Petrol-İş ortak bir proje başlattı. Projenin adı "İşitme Engelli Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Projesi."

Proje kapsamında, ilk olarak, 23 Eylül Uluslararası İşaret Dilleri gününde "Türk İşaret Dili İş Sağlığı ve Güvenliği El Kitabı" yayınlandı. Projenin ana hedefleri; işitme engelli ve sağır çalışanları iş sağlığı ve güvenliği hakkında bilgilendirmek, ve

erişilebilir bir kaynak sunmak. Kitapta yer alan tüm içerikler video bağlantılı QR kodlarla desteklenerek ve Türk İşaret Dilinde hazırlandı.

Projenin devamı olarak 2021 yılı Aralık ayında, Petrol-İş sendika üyesi işitme engelli ve sağır çalışanlara iki günlük sendikal eğitim verildi. Türk İşaret Dili tercüman desteği ise IEEF tarafından verildi. Eğitimde, iş güvenliğinin hem teknik hem de hukuki ve sosyal yönleri anlatıldı. Türkiye’de sendikal alanda bir ilk olan eğitim Aralık ayı içerisinde iki kez farklı gruplarla düzenlendi.

MEB, Türk İşaret Dili Eğitim Portalı ile işaret dili öğrenmek isteyenlere destek vermeye devam ediyor

MEB Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve TÜBİTAK işbirliğinde açılan "Türk İşaret Dili Eğitim Portalı" ücretsiz bir dijital eğitim platformu.

Portalda; Türk İşaret dilinin gelişimi, alfabetik ve tematik TİD sözlüğü, 14 ana eğitim temasında 5000 kelime bilgisinin yer aldığı görsel ve videolarla desteklenen içerikler bulunuyor. İşitme engelli ve sağır öğrenciler, öğretmenler

dahil olmak üzere, işaret dili öğrenmek isteyen herkes platformdan faydalanabilir.

Milli Eğitim Bakanlığına göre, Portalın amacı Türkiye’de ortak işaret dili oluşturulmasına, ve Türk İşaret Dilinin doğru ve kolay öğrenilmesine katkı sağlamak. TİD Eğitim Portalına, tid.meb.gov.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

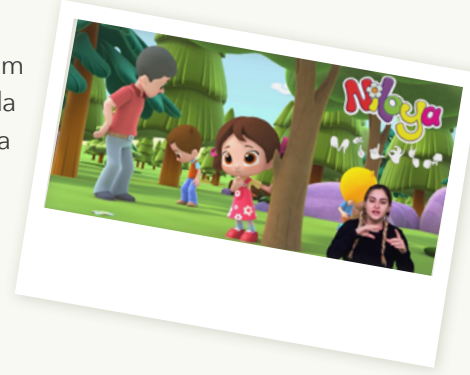

Niloya Türk İşaret Dili ile Youtube'da yayımlanmaya başladı

Türkiye'de nehir kenarında keyifli bir köyde doğan Niloya'nın hikayelerine artık işaret dili ile de eşlik etmek mümkün.

Çocukların ve ailelerin çok sevdiği çizgi film Niloya, işaret dili tercümesi ile Youtube'da Niloya İşaret Dili kanalında yayımlanmaya başladı.

Yerli çizgi karakter Niloya, her bir bölümünde merakıyla çocukları yeni maceralara çıkarırken, gelişimleri adına öğretici ve eğlendirici mesajlar veriyor.

Yapay Kulak Zarı altın madalya aldı

En büyük buluş fuarlarından biri olan İstanbul Uluslararası Buluş Fuarının (ISIF) Eylül 2021’de altıncısı düzenlendi. TEKNOFEST bünyesinde düzenlenen organizasyonun amacı; büyük çabalar sonucu ortaya çıkan buluşların tanıtılması ve halk-üretici-yatırımcı üçlüsünün bir araya getirilmesi. Bu sene fuarda, 182 yerli ve 72 yabancı olmak üzere toplam 254 buluş sergilendi.

Altın madalyanın sahibi ise, Pamukkale Üniversitesi akademisyenleri ve öğrencileri tarafından geliştirilen Yapay Kulak Zarı patenti oldu.

Yapay Kulak Zarı isimli buluşta, nanoteknoloji kullanılıyor. İşitme kaybı bulunan bireylere çözüm olması beklenen buluşun ana hedefi kulak zarının çalışmasını model alan yapay zar üretmek ve bu tasarımı koklear implant olarak geliştirmek.

3 Boyutlu İşaret Dili Avatarı Projesi iletişimde engelleri kaldırmayı hedefliyor

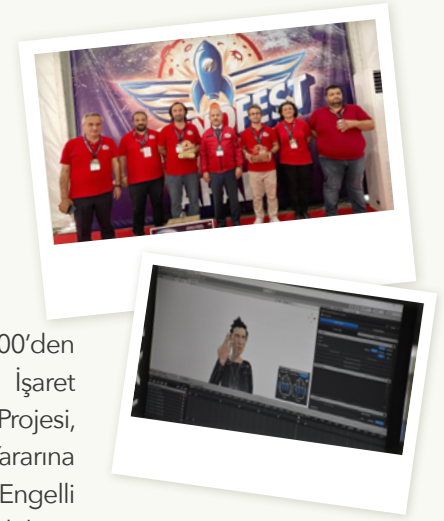
2021 yılında düzenlenen 6. İstanbul Uluslararası Buluş Fuarında işitme engelli ve sağır bireylerin yaşadıkları problemlere odaklanan ve Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Trabzon Üniversitesi akademisyenleri tarafından geliştirilen bir proje vardı.

İşitme engelli ve sağır bireylerin yaşadığı iletişim problemlerini azaltmak amacıyla yola çıkan proje ekibi bir yazılım geliştirdi. 3 Boyutlu Türk İşaret Dili Avatarı (TİD3B) isimli yazılım Türkçe metinleri otomatik olarak Türk İşaret Diline çeviriyor.

Akademisyenlerin 3 yıllık ekip çalışması sonucu geliştirilen yazılım, telefon

ve bilgisayar uyumlu ve 2700'den fazla Türkçe kelimeyi Türk İşaret Diline çevirebiliyor. TİD3B Projesi, Fuarda düzenlenen "İnsanlık Yararına Teknolojiler" yarışmasında Engelli Teknolojileri alanında birincilik ödülünü aldı.

Proje ekibi, ilerleyen zamanlarda TİD3B yazılımını geliştirmeyi ve yaygınlaştırmayı planladıklarını söyledi. Bu sayede, işitme engelli ve sağır bireylerin toplumda yaşadığı iletişim problemlerine çözüm olabilmeyi hedefliyorlar.

Video

Ses

Engelsiz Çağrı Merkezi mobil uygulaması yenilendi

“Engelsiz İletişim Merkezi” işitme engelli ve sağır vatandaşların e-devlet hizmetleri konusunda görüntülü destek almasını sağlayan ücretsiz bir mobil uygulama.

Uygulamanın amacı; işitme engelli ve sağır bireylerin e-devlet sisteminden yapacakları tüm işlemlerini doğrudan “Vatandaş Temsilcileri”ne iletmelerini sağlayarak iletişim kaynaklı yanlış anlaşılımlar ve zaman kaybını önlemek. Bu sayede, işitme engelli ve sağır bireylerin hizmet kalitesinin artırılması hedefleniyor.

2021 yılında güncellemeleri tamamlanan uygulama hizmet vermeye devam ediyor. İşaret dili bilen Vatandaş Temsilcileri ile uygulama üzerinden hafta içi 08:00 - 18:00 saatleri arasında görüntülü ve yazılı olarak görüşebilirsiniz. Resmi tatillerde ve hafta sonu ise görüşme yapılmıyor.

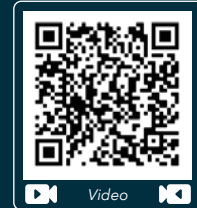

Engelsiz Çeviri, 2016 yılında TÜBİTAK desteği ile Özer Çelik ve ekibi tarafından kurulan bir sosyal girişim. Engelsiz Çeviri girişimcileri dijital ortamda TİD çevirisi yapabilen bir web eklentisi geliştirdi. Web eklentisi sayesinde açılan internet sitelerinde metinler tıklanabilir hale geliyor. Tıkladığınızda ise metin işaret diline çevriliyor.

2021 Eylül ayında, Eskişehir Odunpazarı Belediyesi ile Engelsiz Çeviri işbirliği yaparak belediyenin internet sitesini işitme engelli ve sağır bireyler için erişilebilir hale getirdi. Proje kapsamında siteye "İşaret Dili Çeviricisi" eklendi. Bu web eklentisi sayesinde sitede yer alan tüm cümleler işaret diline çevriliyor.

Hizmetten faydalanabilmek için, Odunpazarı Belediyesi internet sitesine girince ekranın sol tarafında beliren mavi el butonuna tıklamanız lazım. Bu sayede otomatik olarak engelsiz çeviri sistemi aktif olacak. Sonra, site içerisinde tercüme edilmesini istediğiniz metne tıkladığınızda TİD çeviri videosu ekranda gösteriliyor.

Engelsiz Çeviri ile Odunpazarı Belediyesi internet sitesi artık erişilebilir

Video

Ses

Ekim

Engelsiz Filmler Festivali 9. Kez sinemaseverlerle buluştu

Puruli Kültür Sanat Derneği, 2013 yılından beri her sene "Engelsiz Filmler Festivali" düzenliyor. Festivalde 40'a yakın film gösteriminin yanı sıra söyleşiler, sergiler, ödül törenleri gibi etkinlikler yapılıyor. Farklı engel gruplarından bireylerin ihtiyaçları düşünülerek organize edilen Festivaldeki filmler, işitme engelli ve sağır bireyler için ayrıntılı alt yazı ve işaret dili çevirisi seçenekleri ile sunuluyor. Söyleşi gibi diğer etkinliklerde ise işaret dili tercümanı bulunuyor.

Herkesin sinemaya eşit koşullarda erişmesini amaçlayan Engelsiz Filmler Festivali, 2021 senesinde 11-17 Ekim tarihleri arasında yapıldı. İlk 4 yılda Ankara'da düzenlenen Festival, 2017 yılından beri İstanbul ve Eskişehir'de de izleyiciyle buluşuyor.

TÜBİTAK destekli Otonom Odyometre Cihazı Projesinde yatırım süreçleri tamamlandı

2018 yılında kurulan AIHear Teknoloji, odyoloji alanında yapay zeka destekli tıp teknolojileri geliştiren bir girişim şirketi.

AIHear Teknoloji şirketinin ana projesi ise, TÜBİTAK BIGG desteği almaya hak kazanan Otonom Odyometre Cihazı Projesi. Şirket, manuel odyometri testlerindeki çalışan hatası, zaman ve maliyet yükünü yapay zeka teknolojisi ile çözmek istiyor. Otonom odyometre, testlerdeki hata payını neredeyse sıfırlıyor, zaman tasarrufu sağlıyor ve kullanımı kolay.

Ancak, bu projenin üretime geçebilmesi için yatırımcılara

ihtiyaç vardı. ARGE çalışmaları devam ederken, Şirket Türkiye'nin yatırım ve fonlama merkezi fonbulucu'da kampanya başlattı.

2021 senesinde, projenin yatırım ile ilgili tüm süreçleri tamamlandı. Şirket, otonom odyometre cihazlarını Mayıs 2022 itibari ile hem Türkiye'de hem de global pazarda satışa sunmaya hazırlanıyor.

Video

Ses

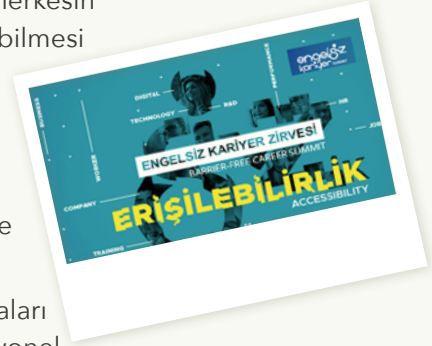
Engelsiz Kariyer Zirvesi düzenlendi

2005 yılında, Türkiye'nin Ulusal Engelli İstihdamı Danışmanlık Ajansı internet sitesi www.engelsizkariyer.com Mehmet Kızıltaş tarafından kuruldu. Ajans, hem her yıl 600'den fazla engelli adayın istihdamına aracılık ediyor, hem de sürdürülebilir ve kapsayıcı istihdam politikalarının yaygınlaşması için çalışmalar yapıyor.

Bu çalışmalardan biri olarak 2021 senesinde Engelsiz Kariyer Zirvesi düzenlendi.

Çevrimiçi düzenlenen Zirve'de 6 farklı ülkeden 26 konuşmacı yer aldı. Zirve 10 oturum olarak yapıldı. Etkinlik, Engelsiz Kariyer isimli youtube hesabından canlı yayınlandı. Etkinlik kaydedildi ve herkesin istediği zaman izleyebilmesi için Engelsiz Kariyer youtube hesabından paylaşıldı. Ayrıca, bütün oturumlarda Türk İşaret Dili tercümesi ve ayrıntılı alt yazı var.

Sektörün öncü firmaları ve binlerce profesyonel buluşturan Engelsiz Kariyer Zirvesi, erişilebilirlik, kapsayıcılık ve sürdürülebilirlik gibi konuları dünyaca ünlü firmalardan konuşmacılar ile konuştu.

1+1 Pandemi dizisi yayın hayatına başladı

“1+1 Pandemi” isimli dizi 2021 yılı Ekim ayında yayınlanmaya başladı. Pandemi sürecinde hayat şartları değişen iki ev arkadaşının hayatını anlatan mini komedi dizisi Youtube aracılığı ile izleyicilerle buluşuyor.

Türkiye’nin ilk vegan ve kapsayıcı dizisi olmasa da logoları ve anlatılarda dizinin Yönetmeni Medusa Aslı. Kapsayıcı olma ilkeleri doğrultusunda diziyi işaret dili çevirisi ve sesli betimleme ekleniyor. Yönetmen verdiği bir röportajda, ana akım medyada işaret dili çevirisi ve sesli betimleme kurgularının aynı video üzerinde

yapıldığını söylüyor. Ancak, işitme engelli ve sağır bireylere danıştıkları zaman bu durumdan memnun olmadıklarını görmüşler.

Bu nedenle, dizide işaret dili çevirisi ve sesli betimleme versiyonları birbirinden ayrı olacak şekilde kurgulanıyor. Buna ek olarak, yönetmen verdiği röportajda eşit katılım için sadece çeviri koymanın yeterli olmadığını belirtiyor. Bu yüzden, dizinin işaret dili çevirisi ve sesli betimleme versiyonları standart versiyon ile eş zamanlı olarak yayına giriyor.

2021 senesinde toplam 10 bölüm yayınlandı ve sezon finali yapıldı. Dizi yayın hayatına 2022’de devam edecek.

Video

Ses

Tüketici Hakları Bilgilendirme videosu işaret dili tercümesi ile yayınlandı

Tüketici Sorunları Derneği (TÜSODER), 2014 yılında firmaların ve tüketicilerin eğitilmesi, bilinçlendirilmesi, hukuki alanda gerekli düzenlemelerin yapılmasına öncülük etmek amacıyla kuruldu.

İşitme engelli ve sağır bireylerin tüketici haklarına erişimde sıkıntılar yaşadığına dikkat çeken TÜSODER, İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği (İED) ile birlikte ortak bir proje hazırlamıştı. Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı desteği ile 2019 yılında "Sessiz Kalma" projesi hayata geçirildi.

Proje kapsamında Van, Denizli ve İstanbul'da tüketici hakları seminerleri gerçekleştirildi. Seminerlerde işaret dili tercümanı bulunuyordu ve ücretsiz olarak düzenlendi.

2021 yılında ise, yine AB Sivil Düşün desteği ile TÜSODER tarafından hazırlanan ve yaklaşık yarım saat süren tüketici hakları bilgilendirme videosuna işaret dili tercümesi eklendi.

Videoda; internet ve mağazalarda alışveriş yaparken nelere dikkat edilmeli, tüketici hakları neler, tüketiciler sorun yaşanması halinde nereye ve nasıl başvurmalı gibi konularda eğitici bilgiler içeriyor. Video TÜSODER youtube hesabı üzerinden paylaşıldı.

Video

Ses

Bu kafede işaret dili ile servis var!

Dubai’de Ekim 2021’de “To Gather” isimli bir kafe açıldı. Bir alışveriş merkezi içerisinde açılan kafenin özelliği ise Dubai’de işitme engelli ve sağırılar için açılan ilk kafe olması.

Toplamda 4 ortağı olan kafenin sahipleri, yurtdışı seyahatleri sırasında benzer prensiplere sahip işletmeler gördüğünü ve buradan aldıkları ilhamla Dubai’de bir ilk olan To Gather isimli kafeyi açtıklarını söyledi. Herkesin işletmelerinde hoş karşılanmasını istediklerini belirterek, bu nedenle kafeye birleşmek, bir araya gelmek anlamına gelen “To Gather” ismini verdiklerini açıkladılar.

To Gather isimli kafede yöneticiler, iş başvurularını

değerlendirirken iş hayatında ayrımcılığa maruz kalan işitme engelli ve sağır bireylere öncelik tanıyor. Kafe çalışanlarının %60’ı farklı seviyelerde işitme kaybı olan bireylerden oluşuyor.

İşaret dili konusundaki çekingeleri ortadan kaldırmak isteyen kafe sahipleri, menüde yiyecek ve içeceklerin Amerikan İşaret Dilinde karşılıklarını gösteren görseller koymuş. Böylece, müşteriler işaret dilini bilmiyor olsa dahi menüden bakarak sipariş verebiliyor. Bu uygulama hem işaret dili konusunda farkındalık yaratıyor, hem de işitme engelli ve sağır bireylerle işiten bireyler arasında diyalog alanı oluşturuyor.

MEKANDA ERIŞİLEBİLİRLİK

109

Video

Ses

Kas1m

Seyahat tutkunu işitme engelli genç 52 ülke gezdi

Hüseyin Nizam Mutlu 1991 Bursa doğumlu. Bebekliğinde geçirdiği çeşitli hastalıklar sebebiyle %85 işitme kaybı var. Bu nedenle işitme cihazı kullanıyor.

Yüksek lisans mezunu olan Mutlu, 2015 yılında İngiltere'ye dil eğitimi için gitti. Yaklaşık 10 ay İngiltere'de kaldı ve dünyanın dört bir yanından arkadaşlar edinme fırsatı buldu. Bu sayede, farklı kültürlerle ve farklı coğrafyalara ilgisi arttı. Dünyayı gezmeye karar verdi.

O yıllardan beri seyahatlerine devam eden Mutlu, Pandemi süresince de seyahatlerine devam etti. 2020 Marttan beri 43 şehri gezdiğini söyleyerek, önlemlerini aldığı ve dikkatli bir şekilde plan yaptığı için sorun yaşamadığını söylüyor. Gelecek hedefleri arasında ise Güney Amerika, Uzakdoğu ve Afrika ülkelerine seyahat etmek var.

Mutlu, gezdiği ülke ve şehirlerden anılarını "engelsiz_gezgin" kullanıcı adlı instagram hesabından takipçileri ile paylaşıyor.

Engelsiz İlk Yardım Projesi hayata geçirildi

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesinde Öğretim Görevlisi olan Mahmut Beler, ilk yardım eğitimlerinin işitme engelli ve sağır bireylerin erişimine uygun olmadığını fark etti. Bu yüzden, Avrupa Birliği Sivil Düşün Programı desteği ile Engelsiz İlk Yardım projesini başlattı.

Proje kapsamında; işaret dilinde ilk yardım eğitim modülü oluşturmak için akademisyen, paramedik, ATT ve hemşirelerin yer aldığı gönüllü ilk yardım eğitmenleri bir araya geldi.

Bebeklere, çocuklara ve yetişkinliklere yönelik ilk yardım uygulamaları 36 ayrı videoda uygulamalı olarak anlatıldı. İlk yardım videolarına ek olarak, işitme

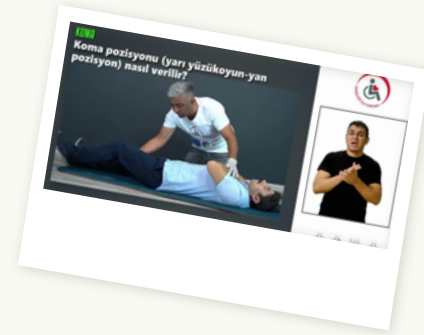
engelli ve sağır bireylerin 112 Acil çağrı merkezini görüntülü olarak aramalarına olanak sağlayan ESİM mobil uygulaması ve Engelsiz 112 Mobil uygulamasının işaret dili anlatımları video ile anlatıldı.

Temmuz ve Ağustos aylarında çekimleri tamamlanan videolar, projeye özel olarak açılan "Engelsiz İlk Yardım" isimli instagram, facebook ve youtube hesaplarından paylaşıldı.

İlk yardım eğitimlerinin iki ana hedefi var. Bunlardan ilki, herhangi bir kaza durumunda kişilerin kendilerine ve çevrelerine yapacakları ilk yardım müdahaleleri ile hayatta kalma oranlarını yükseltmek. İkincisi ise,

yanlış müdahaleler sonucu oluşan komplikasyonları önlemek.

Engelsiz İlk Yardım projesi ise, ilk yardım gibi hayati öneme sahip bir eğitimi işitme engelli ve sağır bireylere erişilebilir hale getirmeyi hedefliyor.

Televizyon ve Medya İşaret Dili Semineri 2. Kez düzenlendi

Hollanda merkezli Maya De Wit şirketi işaret dili tercüme, eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunuyor.

Kasım 2021'de Maya De Wit tarafından, 2. Televizyon ve Medya İşaret Dili Semineri düzenlendi. 34 farklı ülkeden 100'den fazla katılımcı ile gerçekleştirilen Seminer, çevrimiçi olarak gerçekleştirildi. Alanda uzman kişiler televizyon ve medya işaret dili tercümelerinde son gelişmeleri, araştırma bulguları ve yeni uygulamaları katılımcılara aktardı.

İşaret dili tercümanlarının ekrandaki boyutları ve konumlandırıldıkları yerler, sağır toplumun deneyimleri de programda tartışılan konular arasındaydı. Katılımcılar ve sunucular, televizyon ve medyada en iyi olduklarını düşündükleri tercüme pratikleri ve uygulamaları hakkında konuştu. Seminerdeki tüm

sunumlar Uluslararası İşaret Dilinde gerçekleştirildi.

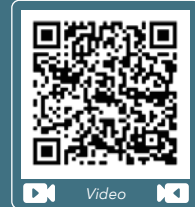
Sunumların arasında verilen molalarda ise katılımcılar, sanal kafe olarak adlandırılan çevrimiçi bekleme odalarında buluştular. Burada; ekranlarda cinsiyet ve çeşitlilik temsiline, medya tercümanlarının eğitim süreçlerine kadar çeşitli konularda fikir alışverişinde bulundular. Bu kahve molalarında yapılan sohbetler Uluslararası İşaret Dilinde veya İngilizce gerçekleştirildi.

80 işitme engelli ve sağır kadının katılımı ile kamp düzenlendi

Türkiye Sağır Kadınlar Federasyonu, Kocaeli Kandıra ilçesinde işitme engelli ve sağır kadınlara yönelik kamp düzenledi.

Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Kefken Gençlik Kampı'nda gerçekleştirilen organizasyona 80 kadın katıldı. "Sağır Kadınları Hayata Bağlayalım" isimli kampta engelli kadınlara; kadın hakları, kadına yönelik şiddet ve aile içi iletişim gelişimi hakkında bilgiler verildi.

Raflardan bir kitap: Adil'in Renkli Kuşları

Adil'in Renkli Kuşları Kasım 2020'de raflarda yerini aldı. Albaraka Çocuk yayınevinden çıkmış bir çocuk kitabı. Yazarı ise Fatima Şerafeddin.

Kitaptaki karakterin adı Adil. Adil, renkli kağıtlardan origami yapmayı çok seviyor. Origami nedir? Japon kağıt katlama sanatı.

Adil yemek saati gelene kadar odasında origami yapıyor. Yemek saati geldiğinde odasında kırmızı bir ışık yanıyor. Böylelikle Adil'in işitme kaybı olan bir çocuk olduğunu anlıyoruz. Adil'in yemeğe gittiğinde ailesiyle işaret dili ve dudak okuma desteği ile iletişim kurduğunu görüyoruz.

Hikaye işitme kaybının farklı hobiler edinmenin önünde engel olmadığını okuyuculara gösteriyor.

Disney Eternals filmi için ayrıntılı alt yazı ile gösterim düzenledi

5 Kasım 2021 Disney Marvel Stüdyolarından Eternals filmi Türkiye’de vizyona girdi. Film, tarih boyunca insanlığı koruyup, dünyanın gelişmesinde katkıları olan olağanüstü güçlere sahip karakterleri anlatıyor.

Eternals film karakterlerinden biri olan Makkari evrenin en hızlı kahramanlarından biri ve sağır bir karakter. Sinemalarda ilk sağır süper kahraman temsili olan Makkari karakteri, hem global medya hem de Türkiye’de adından söz ettirdi.

Disney Türkiye Ajansı, Dem Derneği işbirliği ile işitme engelli Dem Derneği işbirliği işitme engelli ve sağır sinemaseverler için özel bir

gösterim düzenledi.

Film, ayrıntılı alt yazı ile İstanbul Kanyon AVM’de işitme engelli ve sağır izleyiciler ile buluştu.

Ayrıca, farkındalık yaratmak adına bu özel gösterim için özel bir afiş tasarlandı. Afişte işaret dili alfabesi de vardı.

Bu gösterim ile birlikte, ayrıntılı alt yazının erişilebilirlik için bir hak olduğuna dikkat çekildi ve ayrıntılı alt yazının yaygınlaşması adına bir adım atılmış oldu.

Video

Ses

Uzun uğraşlar sonucu Siverek'te işitme engelliler okulu açıldı

Siverek'i İl Yapma ve Kalkındırma Derneği (Sivil-Der) Siverek'te faaliyet gösteriyor. Dernek, hem ilçenin il olması gerektiği konuda savunuculuk yapıyor hem de ilçenin gelişmesi için farklı projelerde yer alıyor.

Derneğin fahri başkanı Koçali Aymaz ise uzun süredir bölgede işitme engelliler okulu açılması için uğraşıyordu. Siverek'te yaşayan işitme engelli ve sağır çocuklar ilçede okul olmadığı için Gaziantep veya Diyarbakır'da bulunan okullara gidiyordu. Bu durum da aileleri maddi ve manevi açıdan zorluyordu.

Konuya dikkat çekmek için Dernek üyeleri oturma eylemleri yaptı, basına röportajlar verdi ve Cumhurbaşkanlığı'na dilekçeler yazdı. Tüm bu çabaların sonucu olarak, 2021 yılında Siverek'te işitme engelliler okulu açıldı. 8 derslik ile açılan okulda işitme engelli ve sağır öğrenciler ders görmeye başladı.

Bi Dünya İşaret Dili Sözlüğü yayınlandı

Kemal Barış Erenbilge'nin yazdığı Bi Dünya İşaret Dili Sözlüğü 2021 Kasım ayında yayınlandı.

Sözlük içerisinde; 44 farklı ayrıntılı konu anlatımı ve 3560 kelime var. Yazar, kelimelerin farklı işaret gösterimlerine, aynı işaretlerin farklı Türkçe karşılıklarına sözlük içerisinde yer vermiş. Bi Dünya İşaret Dili Sözlüğü içerikleri, görsel materyallerle destekli bir şekilde hazırlanmış.

Kitapta 7224 adet görsel var. Ayrıca, sözlükte bulunan QR kodu telefon veya tabletinizin kamerasını okutarak 200 adet pratik cümle videosuna ulaşabilirsiniz.

Payidar Akademi tarafından yayınlanan kitabı internetten sipariş verebilir veya anlaşmalı kitapevlerinden satın alabilirsiniz.

Engelli Mülteci Danışmanlık, Eğitim ve Farkındalık Projesi çalışmalarına başladı

Son yıllarda artan insan hareketliliğinin bir sonucu olarak, Van da mülteci nüfusu artan şehirlerden. Mülteci grupları ele alındığında ise engelli mülteciler hak ihlallerine daha sık uğrayabiliyor ve sosyal uyum süreçleri diğer kesimlerden daha zor olabiliyor. Bu sebeple, Van İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği (VİED) 2021 yılında engelli mültecilere yönelik çeşitli çalışmalar yürüttü.

Kasım 2021’de, bir yıl sürecek olan “Engelli Mülteci Eğitim, Danışmanlık ve Farkındalık” Projesini başlattı. AB ve Alman Kalkınma Bankası tarafından desteklenen projede İranlı ve Afgan engelli mültecilere yönelik çalışmalar yapılıyor. Proje kapsamında, Türkçe dil dersleri ve mesleki eğitim veriliyor. Eğitimler; işaret dili tercümanı, Farsça tercümanı, öğretmenler ve Van’da yerleşik olan engelliler eşliğinde yapılıyor.

Dil derslerine ve mesleki eğitimlere ek olarak, Proje kapsamında VİED engellilere ücretsiz avukat desteği de sağlıyor. Aralık 2021’de yapılan bir atölye çalışması ile Av. Sinan Taşdemir engelli mültecilere haklarını, adli

yardım birim desteğini ve ŞÖNİM çalışmalarını anlattı. Atölye işaret dili ve Farsça tercümanların desteği ile gerçekleştirildi.

Projenin amacı, engelli mültecilerin yaşadıkları çevrede sosyal uyumunu sağlamak, meslek edinmelerini

kolaylaştırmak ve toplumsal cinsiyet eşitliğini göz önünde bulundurarak haklarını öğretmek.

Projede bu çalışmalara ek olarak, 100 engelli mülteci ve 100 Van’da yerleşik olan engelli bireyin katıldığı bir anket çalışması yapılacak. Bu sayede, engellilerin yaşadıkları sorunların tespit etmesi ve bu sorunların çözümlerine yönelik yeni projeler üretilmesi planlanıyor.

Aralık

Engelli sporcular uluslararası organizasyonlarda tarihi başarı elde etti

2021 senesi boyunca engelli milli sporcular; Tokyo Paralimpik Oyunları, Avrupa Şampiyonasında, Dünya Şampiyonası ve Uluslararası Turnuvalarda yapılan çeşitli spor müsabakalarında Türkiye'yi başarıyla temsil etti.

Milli sporcular; atletizm, yüzme, tekvando gibi bir çok farklı branşlarda mücadele etti. Turnuvalar sonucunda ise 166 madalya ile önemli bir başarı elde etti.

Başarı elde eden sporcular arasında işitme engelli ve sağır sporcular da var.

Türkiye İşitme Engelliler Spor Federasyonundan yapılan açıklamaya göre, işitme engelli milli sporcular;

- Dünya Tekvando Şampiyonası'nda 5 gümüş, 2 bronz madalya,
- Dünya Karate Şampiyonası'nda 2 altın, 3 gümüş,

5 bronz madalya,

- Dünya Judo Şampiyonası'nda 1 altın, 4 bronz madalya,
- Dünya Güreş Şampiyonası'nda 8 altın, 9 gümüş, 12 bronz madalya,
- Dünya Atletizm Şampiyonası'nda 1 altın, 1 gümüş madalya,

almaya hak kazandı ve İşitme Engelliler Kadın Voleybol Takımı Dünya Şampiyonu olarak altın madalya kazandı.

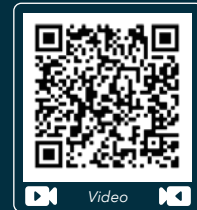
Medikal cihaz ve protezler bir yılda %85 zamlandı

Son bir yılda Türk lirasında yaşanan değer kaybı ile yüksek döviz artışları meydana geldi. Pek çok ürün ve hizmet gibi, engelli bireylerin kullanmak zorunda oldukları medikal malzemeler de artan döviz kurundan etkilendi.

İstanbul İşitme Cihazları Satıcıları Derneği (İŞİTMER) Başkanı Arslan Arslan ve İşitme Engelliler ve Aileleri Dernek Başkan Yardımcısı Onurcan Timur; bu konuyu gündeme getirmek için bir televizyon programına katıldı. Programda; işitme cihazları, yedek parçaları ve pillerin son bir yılda yaklaşık %85 zamlanarak, neredeyse iki katına çıktığı belirtildi. Ortalama bir işitme cihazının 10 bin TL olduğundan bahseden Timur, SGK'nın verdiği geri

ödemenin düşük olduğunu söyledi. Son zamlardan dolayı, cihaz fiyatları ile SGK geri ödeme desteği arasındaki uçurumun derinleştiğini vurguladı.

Artan fiyatların ve yetersiz geri ödemenin sonucu olarak cihaz kullanan pek çok engelli birey cihaza erişimde maddi sıkıntılar yaşıyor.

Engelsiz İçişleri sosyal medya hesabı açıldı

İçişleri Bakanlığı 3 Aralık Dünya Engelliler Gününde duyurduğu bir haberle "Engelsiz İçişleri" sosyal medya hesaplarını kullanıma açtı.

Engelsiz İçişleri Twitter ve Youtube hesaplarında Bakanlık faaliyetleri anlatılıyor. İçerikler işaret dili çevirisi ve alt yazılı eklentili videolar halinde hazırlanıyor. Erişilebilir olarak hazırlanan her bir içerikte işaret diline dikkat çekmek için iki el emojisi bulunuyor.

Bu sayede işitme engelli ve sağır bireyler, İçişleri bakanlığı gündeminde olan konular, güncel faaliyetler ve gelişmeleri sosyal medya üzerinden takip edebilecek. Bakanlık bu proje ile birlikte, işitme engelli ve sağır vatandaşların hem güncel haberlerden hem de Bakanlığa bağlı diğer kuruluşların yaptıkları çalışmalarından haberdar olmasını sağlıyor.

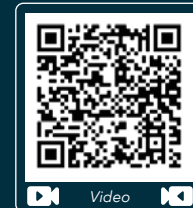
Kadın Sağlığı Eğitim Modüllerine işaret dili ve alt yazı eklendi

Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması (TAP) Vakfı, Vehbi Koç'un girişimi ile 1985 yılında İstanbul'da kuruldu. TAP Vakfı; toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde üreme hakları alanında çalışmalar yapıyor.

TAP Vakfı bu kapsamda; hem Güvenli Annelik, Cinsel Sağlık gibi çeşitli yaş gruplarına yönelik eğitim programları düzenliyor, hem de farkındalık yaratmak için seminerler düzenliyor ve yayınlar hazırlıyor.

Bu çalışmalardan biri olan "Kadın Sağlığı Eğitim Modülleri" 5 farklı başlıkta eğitim videosu içeren bir dijital eğitim modeli.

Vakıf, 2021 yılı Aralık ayında, Kadın Sağlığı Eğitim videolarını işitme engelli ve sağır bireyler için erişilebilir hale getirdi. Alt yazı ve işaret dili rehber anlatımı ile hazırlanan kadın sağlığı eğitim videoları platformda yerini aldı. Regl döngüsü, gebelik önleyici yöntemler, güvenli cinsellik gibi konuların anlatıldığı bu eğitim videolarına ulaşmak için TAP Vakfı internet sitesini ziyaret edebilirsiniz.

Apple'ın engelli kullanıcılarına sunduğu birçok hizmetler var

Apple, merkezi Amerika'da bulunan ve 14 farklı ülkede hizmet veren bilgi teknolojileri şirketi.

Erişilebilirlik temel değerlerinden biri. Bu nedenle görme, işitme, fiziksel ve bilişsel engeli bulunan kullanıcılara yönelik çeşitli uygulama ve yenilikler için çalışıyor.

İşitme engelli ve sağır kullanıcılar için sunulan hizmetler ise şu şekilde:

- AirPods Pro için Konuşma Yükseltme özelliği kalabalık ve gürültülü ortamlarda yüz yüze konuşmaları daha iyi duyabilmek için geliştirildi.
- Ses Tanıma özelliği sayesinde kapı zili, bebek ağlaması, siren

gibi belirli sesleri iPhone ve iPad cihazları öğrenebiliyor. Cihaz, sesi öğrendikten sonra bulunduğunuz ortamda bu sesler olursa bildirim vererek kullanıcıları uyarıyor.

- FaceTime, yüksek video kalitesi ve yüksek kare hızı ile tüm mimik ve hareketleri kesintisiz iletiyor. Böylece, işaret diliyle iletişim kuran kullanıcılar sıkıntı yaşamıyor. Grup FaceTime görüşmelerinde ise, işaret dili varsa uygulama bunu algılıyor, ve otomatik olarak o kişinin görüntüsünü görüşmede öne çıkarıyor.
- Kulaklık Kolaylıkları sayesinde kullanıcılar kulaklıklarını işitme ihtiyaçlarına göre ayarlayabiliyor.
- Canlı Dinleme özelliğinin amacı gürültülü ortamlarda duymayı kolaylaştırmak.

Kullanıcıların cihazlarından bu özelliği açıp, duymak istediği kişiye yaklaştırması yeterli.

- Gizli Alt Yazılar, sesin metne dönüştürülmesini sağlıyor. Apple TV, telefon, bilgisayar ve tabletlerde Gizli Alt Yazılar özelliği var. Türkçe dahil 40'tan fazla dil seçeneği olan bu özellik filmler, TV programları ve podcastler için kullanılıyor. Özelliği kullanmak için CC simgesine basmak yeterli.

Bu özelliklere ek olarak, Apple Memojiler'de engelli kullanıcılar için yenilik var. Memojiler; sizi tanımlayan, temel fiziksel özelliklerinizi gösteren, Apple tarafından tasarlanmış emoji karakterleridir. 2021 senesinde çıkan sürüm ile artık kullanıcılar koklear implant takan memoji yaratarak mesajlarda ve FaceTime uygulamasında paylaşabilecek.

Engelli Dostu Kent İzmir, işitme engelli ailelerin çocuklarına eğitim desteği veriyor

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer, engelli dostu kent vizyonu kapsamında çalışmalarını sürdürüyor.

2021 yılında İzmir Belediyesi tarafından hayata geçirilen proje kapsamında, işitme engelli ve sağır ebeveynlerin çocuklarına eğitim desteği veriliyor. Bu proje ile Belediyenin amacı, anadili Türk İşaret Dili olan ailelerde doğan çocukların, Türkçe dil gelişiminde akranlarından geride kalmasını önlemek.

Bu bağlamda, 3 ila 12 yaş aralığındaki çocukları kapsayan projede, çocuklar iki gruba ayrılıyor. Okul öncesi dönemde olan 3-6 yaş grubundaki çocuklara dil gelişimi için eğitim desteği veriliyor. Okul çağındaki 6-12 yaş grubundaki çocuklara ise ödev yapma, eksik konuları tamamlama, test çözme pratikleri gibi konularda eğitim desteği veriliyor.

Her iki grupta da çocuklar sosyal ortamda bir araya getiriliyor. Projede Belediye tarafından görevlendirilen çocuk gelişim uzmanları, öğretmenler ve işaret dili tercümanları yer alıyor.

UN Women engelli kadın hakları ile ilgili kısa video yayınladı

UN Women, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların güçlendirilmesi için çalışan bir Birleşmiş Milletler kuruluşudur. Kısaca, BM Kadın Birimi olarak da bilinir.

Aralık ayında UN Women, engelli kadınlar ve hakları hakkında bir kısa video yayınladı. Videoda; ayrımcılığa uğramadan yaşama, adalete erişim, sağlık hizmetlerine erişim, bağımsız yaşama gibi çeşitli haklara vurgu yapıldı. Bunlara ek olarak; erişilebilir ve ulaşılabilir sığınma evlerinin bir hak olduğu ve pandemi gibi global krizlerde engelli bireylerin süreçlere dahil edilmesi, ihtiyaçlarının diğer insanlarla eşit bir şekilde karşılanması gerektiğinden videoda bahsedildi.

UN Women Türkiye ekibi ise, videonun Türkçe ve Türk İşaret Dili çevirisini yaptı. İşaret dili tercümesi ve alt yazı eklenilen video facebook, twitter ve instagram sosyal medya hesaplarından paylaşıldı.

İşitme Engelliler Spor Federasyonu yeni Başkanı belli oldu

İşitme Engelliler Spor Federasyonu'nun Ankara'da bir otelde gerçekleştirilen Genel Kurul toplantısında Başkan seçimleri için 2 aday vardı. Genel Kurul'da toplam 186 oy kullanıldı.

Seçimde Kerim Vural 93, Oktay Aktaş 90 oy aldı. 3 oy ise geçersiz sayıldı. Oylama sonucuna göre Vural, 3 ay farkla Federasyonun yeni Başkanı seçildi.

Seçim öncesi yapılan Olağan Genel Kurul toplantısında ise bir grup katılımcı Federasyon bünyesinde işitme engelli ve sağır temsillerinin az olduğunu, seçimde bulunan 200 delegeden sadece 50'sinin işitme engelli olduğu belirtti. Başkan

seçimlerinde yarışan iki adayın da işitme engelli olmadığının altını çizerek, "Sağır Başkan İstiyoruz" yazılı pankartlar ile protestolar yaptılar.

Video

Ses

İkinci kulağa cihaz alımında 6 ay bekleme süresi kalktı

Eski Sağlık Uygulama Tebliğine göre; işitme cihazı kullanan vatandaşlar, ikinci cihaz alımlarında SGK desteğinden faydalanmak istiyorlarsa 6 ay beklemek zorundaydı. İki kulağında da işitme kaybı yaşayan ve cihaz kullanan vatandaşlar için bu süreç uzun ve yorucuydu.

Çünkü, önce bir kulak için test yapıp, cihaz raporu yazılıyordu. 6 ay bekledikten sonra, aynı süreçler ikinci kulağa takılacak olan cihaz için tekrarlanıyordu.

Ancak, 2021 senesinde açıklanan yeni düzenlemeye göre bu kural kalktı. Artık, işitme testi sonuçları uygunsa doktorlar iki kulak için de aynı anda işitme cihazı reçetesi verilebiliyor. Böylece, cihaz kullanıcıları aynı zamanda aldıkları cihazların ikisi için de Sosyal Güvenlik Kurumu katkı desteğinden faydalanabiliyor.

“Son 20 Yılda Türkiye’de Engelliler” etkinliği düzenlendi

Toplumsal Haklar ve Araştırmalar Derneği (TOHAD), 2008 yılında kurulan bir sivil toplum örgütü. Engelliler, kadınlar, çocuklar, yaşlılar gibi dezavantajlı grupların hak ihlaline uğramadan eşit yaşam sürmeleri için çalışmalar yapıyor.

Bu bağlamda, TOHAD bir taraftan dezavantajlı ve risk altındaki sosyal grupların yaşadığı ayrımcılık için farkındalık çalışmaları yaparken, diğer taraftan sorunlara hak arama temelinde çözümler üretir.

Aralık 2021’de TOHAD “Son 20 Yılda Türkiye’de Engelliler” başlıklı çevrimiçi bir söyleşi düzenledi. Söyleşide, son 20 yıl içerisinde engellileri ilgilendiren hukuki düzenlemelerde yapılan değişiklikler, bu değişikliklerin günlük hayata yansımaları ve Türkiye’de yaşayan engelli bireylerin

ekonomik ve sosyal durumları hakkında konuşuldu.

Söyleşi youtube üzerinden canlı olarak yayınlandı ve yayın boyunca işaret dili tercümesi vardı. Etkinlik kaydedildi ve

sonrasında izlemek isteyen izleyiciler için TOHAD youtube hesabı üzerinden paylaşıldı.

Sessiz Harita projesi hayata geçti

Sessiz Harita, Atakum Belediyesi ve Atakum İşitme Engelliler Spor Kulübü işbirliğinde yürütülen bir sosyal sorumluluk projesi.

Bir internet sitesi var: www.sessizharita.org
İnternet sitesinde sizi bir harita karşılıyor. Bu haritada Atakum'da olan ve işaret dili bilen personel çalıştıran ticari işletmeleri görebiliyorsunuz. Ayrıca menüde yer alan lokasyonlar sekmesine tıkladığınızda ise işletmeler bir liste halinde karşınıza çıkıyor.

Sessiz harita, işitme engelli ve sağır bireylerin gündelik yaşamda en çok karşılaştığı problem olan iletişime çözüm getirmeyi amaçlıyor.

İşitme cihazı geri ödemesi davasında emsal karar çıktı

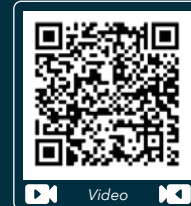

İşitme Engelliler ve Aileleri Derneği (İED) Başkan Yardımcısı Onur Cantimur, 22 bin 500 TL ücret ödeyerek işitme cihazı satın aldı. SGK ise geri ödeme kapsamında cihazın 12 bin TL'sini karşıladı. Cantimur, SGK'ya başvurarak kendi cebinden ödediği 10 bin 500 TL ara fark ücretinin SGK tarafından karşılanmasını talep etti. Ancak, bu talep reddedildi.

Bunun üzerine Cantimur, kullanmak zorunda olduğu işitme cihazı ücretinin tamamını karşılamayan Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) Başkanlığına dava açtı. Açılan dava, İstanbul 4. Yöneticilik Mahkemesi tarafından "hukuki anormallik bulunmadığı" gerekçesi ile reddedildi.

Fakat Cantimur pes etmedi ve bu kararı istinafa taşıdı. İstanbul Bölge İdaresi Mahkemesi ise tüm işitme engelli ve sağır bireyler için emsal niteliğinde karar verdi. Mahkeme hükmüne göre, SGK'nın 10 bin 500 TL değerindeki ara farkı yasal faiziyle birlikte ödemesine karar verildi.

Emsal kararlar, daha önceden verilmiş bir mahkeme kararını benzer bir uyuşmazlık yaşandığında uygulamak için kullanır. Yani, gelecekte işitme cihazı geri ödemeleri hakkında açılacak davalarda hakim bu emsal karara dayanarak hüküm verebilir.

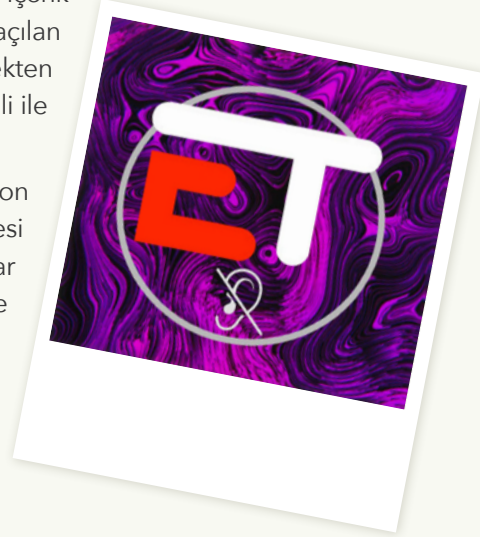
Youtube’da işaret dili ile bir kanal: Engelsiz Teknoloji

Engelsiz Teknoloji, işaret dili ile çokça içerik bulabileceğiniz bir Youtube kanalı. 2018’de açılan kanalda birçok farklı teknolojik ürün hem gerçekten kutusundan çıkarılıp gösterilerek hem de işaret dili ile anlatılıyor.

Anlatılan ürünler farklı farklı. Yeni çıkan telefon incelemeleri var. Farklı model bilgisayar klavyesi incelemeleri var. Bunların dışında bilgisayar ekranları, oyun konsolları, bilgisayar parçaları, ve video oyunları gibi farklı konularda da detaylı bilgi ve açıklamayı işaret dili ile anlatılıyor.

Kanal sahibi genç, herhangi bir kurum veya kişi tarafından finansal destek almıyor. Günden güne takipçi sayısı artan kanal üzerinden para kazanmak istemediğini söylüyor.

Asıl amacı işitme engelli ve sağır bireylerin teknolojik gelişmeleri kolaylıkla takip etmelerini sağlamak. Bunu da her videosunun açıklama kısmında tekrar tekrar belirtiyor. Ayrıca, kanalın yarattığı medya görünürlüğü ile teknoloji alanında işaret dili ile video anlatımların yaygınlaşması da bir diğer hedefi.

“Dem Almanak 2021” bir Dem Derneği yayınıdır.

Dem Derneği 2014 yılında kuruldu. Amacı, toplumsal zıtlıklar arasında diyalog alanları oluşturmak ve deneyimle keşfettiği sorunlara sürdürülebilir çözümler üretmek.

Kurulduđunu günden bu yana sağır ve işitme engelli bireylerin yaşadığı eşitsizlikleri azaltmak için çalışıyor. Buluşmalar ve eğitimler ile iletişimi geliştiriyor, güçlendirerek ve savunuculuk ile sürdürülebilir çözümler üretiyor.

2021

